THE LIBRARY OF CONGRESS (G
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 35 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, KOVAS — MARCH 27, 1989 Nr. 60

Praha, Budapeštas, Vilnius

Lietuvos Parlamento įgaliojimai Stasiui Lozoraičiui

Vilnius, kovo 24 d. — Užsienio žinių agentūros praneša, jog Sovietų vyriausybė tęsia savo agresingą politiką, šį kartą paremtą tankais, šarvuočiais ir automatiškais ginklais apginkluotais kareiviais Lietuvos sostinėje Vilniuje ir kitur prie didesnių miestų.

Tankų konvojai riaumojo Vilniaus gatvėse ir pravažiavo pro Lietuvos parlamento rūmus, kuriuose vyko sesija. Lietuvos vyriausybė apkaltino Kremlių pradėjus „psichologinį karą". Karškos jėgos rodymas sostinėje reiškia prievartą, kad Lietuva atsisakytų nepriklausomybės. Daugiau kaip 100 šarvuočių ir 59 tankai drebino Vilnių, kai parlamente vyko sesija. Parlamentarai, kurie stebėjo tankų vilkstinę, kalbėjo, kad tai yra gąsdinimo taktika, kad Lietuva nepasitrauktų iš sąjungos, kurios ji pati nenorėjo. Tai pakartojimas Prahos ir Budapešto įvykių.

Mečys Laurinkus sako: „Mes negalvojome, jog tai tiesioginis kariuomenės pavojus, bet tai psichologinio ėjimo dalis, kas čia vyksta. Audris Butkevičius, parlamento narys, sakė kalbėjęs su kareiviais, ir vienas jam pasakęs, kad šioje kolonoje žygiuoja 1,000 kareivių.

Neduoda vizų

Kremlius suvaržė užsienio žurnalistų vizitus į Lietuvą ir įsakė išvažiuoti dviem Amerikos diplomatam iš Vilniaus per 12 valandų, kad neteiktų užsieniui informaciju, kas vyksta dabar Lietuvoje. Tie du diplomatai buvo atvykę iš Amerikos konsulato Leningrade į Vilnių pasiinformuoti apie esamą padėtį. Taip pat nebegali užsienio žurnalistai atvykti į Vilnių. Užsienio ambasadoms Maskvoje pranešta, kad yra nauji suvaržymai tiems, kurie norėtų važiuoti į Lietuvą. Kai kurios žinių agentūros, įskaitant „Washington Post" ir „Reuterio" gavo pranešimus iš Užsienio ministerijos, kad jų reporteriai nebegali vykti į Vilnių. Britanijos televizijos pareigūnai Vilniuje buvo sulaikyti dvi valandas, kai norėjo filmuoti kareivius. Kremlius painformavo Lenkiją, kad sulaikytos vizos lenkams, kurie nori pereiti sieną į Lietuvą, praneša „Tasso" agentūra. Sovietų ambasadoms pasaulyje įsakyta peržiūrėti vizas tiems užsieniečiams, kurie nori važiuoti į Lietuvą ir neleisti tų, kurie atrodo vizų pareigūnui gali padaryti neleistinų veiksmų Lietuvoje, sako žinių agentūra.

Užėmė patalpas

„New York Times" rašo, kad Lietuvos vadovybė neatsisako savo tikslo. Ant Vilniaus miesto buvo iš karškų malūnsparnių mėtomi rusų kalboje lapeliai su Gorbačiovo dekreto tekstu. Kariškieji malūnsparniai skraidė ir virš kitų Lietuvos miestų ir mėtė tuos lapelius. Maskvinės Komunistų partijos nariai užėmė jėga Lietuvos Komunistų partijos įstaigą Vilniuje ir pranešė tuo įvykdę savo vyriausybės įsakymą apsaugoti Sovietų turtą Lietuvoje.

Nežiūrint šių įvykių, Lietuvos parlamentas dirbo per naktį ir suformavo visą vyriausybę ir tada Parlamentas priėmė rezoliuciją, kurioje nutarta, jei bus pavartota karinė akcija prieš juos ir Lietuvos Respublikos vyriausybę, tai įgaliojamas Lietuvos vardu visomis teisėmis atstovauti Lietuvai Stasys Lozoraitis, Chargé d'affaires Washingtone ir pasiuntinys Vatikanui. Šią žinią tuoj paskelbė pasaulio žinių agentūros.

Pasitraukę kariai

Gorbačiovas įsakė grįžti pasitraukusius iš Sovietų kariuomenės lietuvių jaunuolius. Maždaug 1,500 vyrų paliko Sovietų karo dalinius. Buvo nustatyta, kad šeštadienį jie turi prisistatyti į dalinius atgal, o jei nevykdys įsakymo, bus gaudomi ir teisiami, pranešė Sovietų karinė vadovybė Pabaltijo kraštams. Landsbergis pasakė, jog yra labai dėl to susirūpinęs, nes gali būti sudaromas pretekstas riaušėms ar masiniams areštams. Kai kurie kareiviai prisiglaudė Raudonojo Kryžiaus prieglobstin, o kiti psichiatrinėse ligoninėse. Buvo manoma, kad jie gali slėptis bažnyčiose, tačiau vėliau to atsisakyta, nes sovietai gali išniekinti ir bažnyčios šventumą ir veržtis į jas. Rusų maršalas Sergėjus Achromejevas pasakė, kad desertyrai bus sugaudyti.

Sudaryta pasitraukusiųjų iš kariuomenės reikalų tvarkymui komisija. Sakoma, kad maždaug 38,000 lietuvių yra Sovietų kariuomenėje. Vienas toks kareivis lietuvis buvo suimtas gatvėje. Jo likimas nežinomas. Lietuvos vyriausybė yra pasiryžusi juos ginti, nes Sovietų daliniuose yra jie terorizuojami ir išniekinami. Lietuvos min. pirm. padėjėjas Česlovas Stankevičius pasakė parlamentarams: „Mes neaukosime savo sūnų. Jie yra laisvo krašto piliečiai". Sovietų televizija pranešė, kad Lietuvoje yra chaosas ir neramumai, tačiau jokių neramumų neįvyko. Lietuva pasirinko didžiojo Indijos kovotojo Gandhi kelią — taikiomis priemonėmis laimėti nepriklausomybę.

Ataka — galas reformoms

Lietuvos prez. Landsbergis Sovietų dalinius vadina „užsienio kariuomene" respublikoje ir pastebi: „Tos kariuomenės skaičius padidėjo dar daugiau. Viešai demonstruojama, kad ji yra ginkluota, labai stipri ir pasiruošusi bet kam. Mes žiūrime į tai, kaip į psichologinės kampanijos karo dalį prieš Lietuvą". Gi min. pirm. Kazimiera Prunskienė išsireiškė: „Ataka būtų galas sovietų reformoms. Aš nemanau, kad Gorbačiovas imtųs tokių dalykų".

Bet Sovietų to regiono karo vadas gen. Valentin Gaponenko pasakojo, kad NATO laivai buvo pastebėti Baltijos jūros tarptautiniuose vandenyse ir tai reiškia grasinimą. Priešas galįs pasinaudoti nepastovia pozicija ir pažeisti Sovietų Sąjungos sienas, praneša „Tassas", kaip tai sakęs minėtas generolas. Gorbačiovas įsakė grąžinti ginklus. Esą 30,000 medžioklinių šautuvų, tik dalis tegrąžinta.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas (prezidentas) **Vytautas Landsbergis** kalba šeštadienio istorinėje sesijoje: „Mes jaučiamės tikrai okupuotame krašte, kur užsienio kariuomenė įžengė į sostinę ir mes nieko nežinojome".

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos

NUTARIMAS

Dėl p. Stasio Lozoraičio įgaliojimų

Atsižvelgdama į agresyvią TSRS laikyseną Lietuvos Respublikos atžvilgiu ir į tai, kad dėl kurių nors smurto veiksmų šios sudėties 1990 m. vasario-kovo mėn. laisvai išrinkta Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba gali būti suvaržyta veikti ir laisvai reikšti tautos valią, Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba nutaria:

Suteikti tokiu atveju nepriklausomos Lietuvos Respublikos atstovui Washingtone ir prie Šventojo Sosto p. Stasiui Lozoraičiui, taip pat ir šios, 1990 m. kovo 11 d. paskelbtos atstatytos Lietuvos Respublikos ypatingojo pasiuntinio ir atstovo įgaliojimus.

Lietuvos Respublikos
Aukščiausios Tarybos
pirmininkas

Vilnius, 1990 m. kovo 24 d.

Vyt. Landsbergis

V. Landsbergis

Sudaryta Lietuvos vyriausybė

Vilnius. — Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Informacijos biuras pranešė, kad jau sudaryta Lietuvos vyriausybė.

Ministere pirmininke yra Kazimiera Prunskienė, kuri prieš tai tas pareigas ėjo laikinai.

Ministerės pirmininkės pavaduotojai — **Algirdas Brazauskas** ir **Romualdas Ozolas.**

Prokuratorius — Arūnas Paulauskas.

Ministerių taryba

Vidaus reikalų ministeris — Marijonas Misiukonis, teisininkas, tas pareigas ėjęs ir anksčiau, Lietuvos Komunistų partijos narys.

Finansų ministeris — Romualdas Sikorskis, finansistas ekonomistas, tas pareigas ėjęs ir anksčiau, Lietuvos Komunistų partijos narys.

Užsienio reikalų ministeris — **Algirdas Saudargas, biofizistas,** Krikščionių Demokratų partijos narys ir Sąjūdžio Seimo tarybos narys.

Teisingumo ministeris — Pranas Kuris, teisininkas, buvęs tose pareigose anksčiau, Lietuvos Komunsitų partijos narys.

Žemės Ūkio ministeris — Petras Knasys, žemės ūkio specialistas, buvęs tose pareigose anksčiau, Lietuvos Komunistų partijos narys.

Prekybos ministeris — Rimvydas Jasinavičius, inžinierius, buvęs Vilmos elektronikos fabriko direktorius.

Sveikatos ministeris — Juozas Olekas, gydytojas.

Miškų ministeris — Vaidotas Antanaitis, žemės ūkio inžinierius.

Socialinio aprūpinimo ministeris — Algis Dobravolskis, ekonomistas, Lietuvos Komunistų partijos narys.

Medžiaginių išteklių ministeris — Romualdas Kozyrovičius, inžinierius, ekonomistas, buvęs medžiagų aprūpinimo komiteto pirmininkas.

LIETUVOJE

— **Lietuvos** min. pirm. Kazimiera Prunskienė ir viceministras Algirdas Brazauskas buvo Maskvoje susitikę su fabrikų direktoriais ir juos užtikrino, kad Lietuva nori su jais tęsti savo prekybą kaip ir praeityje.

— **Vilniuje** lankosi 12 prokurorų iš Maskvos, kurių tikslai dar nepranešami spaudai. Ta pačia proga pranešama, kad konkrečių pasitarimų su Sovietų vyriausybe neįvyko tik dėl jos nenoro jų pradėti. Lietuva yra pasiruošusi kalbėtis. Taip pat K. Prunskienė pranešė, kad ir ekonominio savarankiškumo nutarimai iš Maskvos pusės nevykdomi, o nutarimas padarytas, kad nuo sausio 1 d. Lietuva gauna ekonominį savarankiškumą.

— **Valdas Adamkus,** Vidurio Amerikos Gamtos apsaugos viršininkas, kovo 24 d. lenkų muziejuje Chicagoje turėjo progą kalbėtis su Lenkijos min. pirmininku Tadeusz Mazovecki ir padėkoti už Lenkijos užtarimą Lietuvai paskelbus Nepriklausomybės atnaujinimą. Ministeris pirmininkas kitą dieną užsiminė Lietuvą, kalbėdamas lenkams.

— **Lietuvos Respublikos** Aukščiausiosios Tarybos **Prezidiumas nutarė „Valstybės žinių" laikraštį pertvarkyti į dienraštį. Taip pat nutarė pakeisti „Sovetskaja Litva" pavadinimą į „Echo Litvy" pavadinimą.**

— **Leningrado** žurnalistas spaudos konferencijoje vienu metu paklausė Vytautą Landsbergį, kad Lietuvoje rusams yra pavojus gyventi. Į tai Landsbergis jam atsakė, kad ne tik tokios grėsmės nėra, jos nebuvo ir jos nebus, nes Lietuvos įstatymai vienodai gina visų piliečių teises.

Vilniaus įgulos aukšto rango kariškiai lankėsi pas Vytautą Landsbergį, kuriam įteikė Pabaltijo karinės apygardos vadovybės oficialų protestą. Protestuoja prieš priimtus Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos įstatyminius aktus, pagal kuriuos skalbiami negaliojančiais visi sovietiniai įstatymai, liečiantys karo tarnybą. Pasitarimo metu padėtis kiek sušvelninta.

— **Lietuvoje** kariniu komisaru yra Algimantas Visockis. Jis sakosi turįs vykdyti Lietuvos jaunuolių šaukimą į kariuomenę. Tai Maskvos įsakymai. Šiuo metu iš Sovietų kariuomenės jau yra pasitraukusių maždaug 1,500 kareivių lietuvių. Jiems Gorbačiovas buvo įsakęs iki praėjusio šeštadienio sugrįžti atgal į savo dalinius. Ši situacija labai sunki ir Lietuvos vyriausybei ir tiems jaunuoliams, kurie atsisako tarnauti okupanto daliniuose.

— **Danijos** turistinės firmos užmezgė ryšius su Lietuvos Susisiekimo įstaiga ir nori pradėti kas pirmadienį ir penktadienį lėktuvų keliones, nes daugelis danų nori lankytis Lietuvoje. Birželio mėnesį nori pradėti pastovų susisiekimą. Deja, tai buvo prieš dvi savaites...

— **Pianisto Antanos Smetonos** viešnagę plačiai aprašo Lietuvos spauda. Su savo koncertais jis pasirodė Šiauliuose, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, o Vilniuje koncertavo su Tautinės filharmonijos orkestru.

Lietuva televizijos kanaluose

Nutrauké pokalbį su Čekuoliu

Washingtonas. — ABC televizijos David Brinkley programoje Lietuvos nepriklausomybės tema buvo pravestas pasikalbėjimas tarp politinių įvykių analizatoriaus William Hyland, Michigano universiteto prof. Roman Szporluk, „Izvestijos" laikraščio žurnalisto Vitaly Kobysh, redaktoriaus ir Lietuvos parlamento nario Algimanto Čekuolio, prieš tai duodant įvykių apžvalgą, kurioje pasisakė ir Viktoras Nakas. Buvo rodomi vaizdai iš Vilniaus, kuriame važiuoja tankai ir šarvuočiai. Pokalbis su Čekuoliu buvo nutrauktas. David Brinkley pastebėjo, kad tokios programos perduodamos per satelitą, kuris eina per Maskvos tinklą, tad gal ir techniškas nutraukimas, bet... Negalima atsikratyti minties, kad tai sąmoningai padarė Maskva. Čekuolis labai įdomiai atsakinėjo į klausimus. Brinkley ir kiti tos programos dalyviai gailėjosi, kad nebuvo galima su juo baigti pokalbio. Pasakė, kad gal pavyks kitą kartą su juo susisiekti. Čekuolis, kiek buvo leista, pasakė, jog Lietuva laukė 50 metų kol susidarys proga atsikratyti Sovietų Sąjungos. Lietuvoje jau buvo 3 rinkimai ir visada lietuviai pasisakė už nepriklausomybę. Jis priminė, jog Genevos konvencija draudžia, kad okupuoto krašto vyrai tarnautų okupanto kariuomenėje. Jis pasakė, jog negalima pasitikėti Sovietais, kad ir dabar nebus panaudota jėga sugrąžinti pasitraukusius iš okupanto dalinių. Lietuva už savo laisvę kovoja taikiu būdu, kaip kad kovojo Indijos Gandhi ir amerikiečių Kingas... ir čia jo kalba buvo nutraukta.

„Face the Nation" programoje

CBS „Face the Nation" programoje Leslie Stahl taip pat pravedė programą apie Lietuvą. Čia įvadą suteikė B. Peterson iš Vilniaus, kuris pažymėjo, jog Lietuvos vyriausybė nedaro kompromisų. Vienas iš klausiamųjų buvo Gynybos sekretorius Richard Cheney. Jis mano, kad tikro karinio susirėmimo nebus. Amerika į tai žiūrinti labai rimtai, bet ar dėl to galėtų neįvykti suplanuota viršūnių konferencija, jis negalįs pasakyti.

Kai L. Stahl paklausė, kaip reikia suprasti tai, jog visą laiką buvo JAV prezidento pasisakoma už pavergtas tautas ir lietuviai pasitikėjo Amerikos vyriausybės pareiškimais, bet kai atėjo laikas pasisakyti, prez. Bushas vis susilaiko, ar tai neprarandamas juo pasitikėjimas. Sunku į tai buvo atsakyti Gynybos sekretoriui, kuris jau anksčiau yra tvirtai už tai pasisakęs. Atrodė, kad jis nenorėjo sudaryti neigiamą įspūdį apie savo prezidentą. Bet Cheney vėl pasakė, kad jis nepasitiki Gorbačiovu, o kad jis sutinka su mažesniu Gynybos biudžetu, tai dar nereiškia, kad tai yra nuolaidos iš jo pusės. Tai tik kitoks pozicijų išdėstymas. Amerika turinti ir toliau būti atsargi su Sovietais.

Prez. Busho pozicija yra nekenkti prezidentui Gorbačiovui, o lietuviams lieka tik žodžiai...

Chicagoje penktadienio vakare 11-jame televizijos kanale buvo pravestas pasikalbėjimas apie Lietuvos reikalus McLaughlin programoje, kurioje puikiai lietuvius atstovavo Viktoras Nakas.

Prezidento pareiškimas

Baltieji rūmai, kovo 23. — JAV prez. George Bushas, kalbėdamas laikraščių redaktoriams, padarė šį pareiškimą Lietuvos klausimu.

„Šaunūs Lietuvos vyrai ir moterys pasidarė žinomi savo noru atstatyti Lietuvos Respublikos suverenitetą. JAV eina su jais ir palaiko jų teisę į apsisprendimą. Tai yra sudėtingas ir jautrus metas, kai realistiškai išbalansuota vadovybė yra reikalaujama iš visų pusių. Lietuvių vadai pastoviai parodė savo tinkamumą šiuo atžvilgiu ir JAV nieko nedarys, kad jų reikalas pasidarytų sunkesnis.

Mes pakartotinai raginame Sovietų Sąjungą, Sovietų vyriausybę pradėti tuojau pat pasitarimus su lietuvių vyriausybe, kuri pati prašė tų pasitarimų ir mes žinome, jog Sovietų Sąjunga turi daug interesų Lietuvoje, bet tie interesai galimi išrišti per dialogą ir pasitarimus.

Bet koks mėginimas versti ar bauginti, ar jėga įsikišti prieš lietuvių žmones susilauks priešingo atsakymo ir tai bus neatšaukiama. Sovietų vadobyė vėl pasakė, jog nebus naudojama jėga ir mes mielai su tuo sutinkame ir leiskite man pakartoti — mes aiškiai pasakėme Sovietų Sąjungai, kad situacija Lietuvoje tegali būti išspręsta taikingai".

Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininko pavaduotojas **Bronislovas Kuzmickas.**

— **Baltieji rūmai** paskelbė, kad Sovietų kariuomenės dalinių užėmimas Vilniuje kai kurių pastatų, yra jėgos panaudojimas. Grasinama užimti ir parlamento patalpas. Tuo būdu būtų Lietuvos parlamentas sutrukdytas eiti savo pareigas.

KALENDORIUS

Kovo 27 d.: Aleksandras, Rūta, Alkmenas, Lidija, Rupertas.

Kovo 28 d.: Sikstas III, Odeta, Gundelinda, Rimkantas, Girmantė, Filemonas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:44, leidžiasi 6:09. Temperatūra dieną 45 l., naktį 28 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

GRIAUKIME UŽTVARAS!

Padėkime senesniajam tvarkytis su pakeltu kraujospūdžiu, išardydami visas užtvaras, trukdančias tokią pagalbą teikti ir ją priimti!

Raginimas į pensininko sveikatos gerinimą

Visi, mes — tėvai ir vaikai, taip pat mokytojai ir mokiniai, įskaitant gydytojus, dvasiškius ir advokatus, apsileidžiame svarbių pareigų atlikime.

Mes savo parengimuose neapsieiname be kokteilių, be taukais ir cholesteroliu savos sveikatos alinimo. Visi tik ir laukiame gardaus, sūraus, riebaus ir svaiginančio patiekalo. O jau ta mūsų sveikata, tikrai paskutinėje vietoje laikoma, užmiršta. Per Kaziuko mugę skendo žmonės tabako dūmuose. Atėjusius nerūkorius į Alvudo pažmonį iš Jaunimo centro kiti nerūkoriai įtarė juos rūkius — taip jų rūbai buvo persisunkę tabako dūmais.

Štai vienas mūsiškis visą amžių rūkęs, staiga ėmė kvapo visai neatgauti ir pašaukta greitoji pagalba jį nuvežė ligoninėn. O ten rado, kad išsiplėtę plaučiai artina jam galą — ir visas tas blogis susilauktas per cigaretės malonę.

Ne kitokie apsileidėliai mes esame ir čia iš tėvynės atvykusių ir ten esančių tėvynainių vaistais aprūpinime. Tarsi savo, mes didžiuodamies jiems rodome krautuvėse kalnus mėsų, stirtas rūbų, instrumentų gausą, bet kai reikia juos ir jų artimuosius vaistais aprūpinti ar kai yra būtina jų kraują ištirti laboratorijoje, nusisukame į kitą pusę: neišgrauši tu iš tūlo savanaudžio mūsiškio (net ir tokio profesionalo!) nė skiautelės žaliuko brolio žaizdos vaistams, sesers džiovai tabletėms ar motinos minkštus kaulus sutvirtinančiam vaistui bei už atvykusiojo kraujo ištyrimą užmokesčiui.

Esama ir tokių profesionalų, kurie už brolio skrandyje žaizdos gydymo vaistus raukydamiesi išduoda čekį, o kai vaistai iš vaistinės atnešami, jis jau savo čekį atšaukęs ir nė akių nerodo vaistų atsiėmimui.

Rodos sunku tikėti, kad tokių taip greit sumaterialėjusių asmenų esama mūsų tarpe, bet kur tau! Štai viena skambina prašydama savo giminaitei iš Lietuvos tūkstanties Bayer aspirino tablečių. Vaistas gautas ir jau pora mėnesių laukia užsakytojo atsiimant.

Arba vėl, giminaitei reikia tokių ir tokių vaistų, nupirkti 200 tablečių. Tas nupirktas kiekis kainavo 200 dolerių, o prašytoja neima jų, aiškindama, kad ji prašiusi tik 200 tablečių ir negalinti mokėti 200 dolerių už jas, nors jos pirktos su 25% nuolaida gydytojui ir nieko nemokant už receptą.

O dar kita sakosi atvykusi pas tokią ir tokią veikėją ir norinti štai kokių vaistų (rodo sąrašą). Pasakius kainą kiek tie vaistai kainuos, ji sakosi neturinti pinigų, o ta veikėja jai jų neduosianti.

Ir taip be galo, be krašto. Ištisa vaistinės dalis susikrovė Lietuvio sodybos ambulatorijoje jai nereikalingų, užsakytų bet neatsiimtų, net gerokai papigintų vaistų.

Na, ir padėk tu tūlam saviškiui, kai tokie dalykai darosi! Bet ir tokie jie yra mūsų broliai, tos pačios Lietuvos vaikai, todėl ir toliau bus jiems talkinama, nežiūrint čia minėtų nesklandumų. Tik dabar bus prašoma iš anksto tvirta valiuta padengti užsakymus, kurie užsakytojui yra daug pigesni, palyginus su kainomis apylinkės vaistinėse.

Tai taip tūli mūsiškiai myli save, savą kišenę ir taip nepadeda tikros, greitos pagalbos reikalingiems, kad gaili savo iškrentančio žilo plauko, o apie būtiną patarnavimą tiek iškentėjusiems saviškiams net pagalvoti vengia. Štai kur tūlų mūsiškių lietuviškumas, krikščioniškumas, nors dažnas toks sueigose rankomis skeryčiodamas vaidina patriotą, dievobaimingąjį ir ragina kitus būti dosniais.

Užtai mes visi šią gavėnią nerkimės lauk iš nuduoto krikščioniškumo, meskime šalin lietuviškumo kaukę ir ryžkimės su atbundančia Lietuva, su pavasariu ir artėjančiomis Velykomis visi iki vieno keltis tikram krikščionio ir nemeluoto lietuvio gyvenimui. Tada bus lengviau tvarkytis ir su pakeltu kraujospūdžiu.

89% yra blogai gydomi

Net 89% sergančiųjų pakeltu kraujospūdžiu dabar čia Amerikoje nepasiekia reikiamo kraujospūdžio sukontroliavimo vaistų pagalba, nepasiekia kraujospūdžio normos — 140/90 mm Hg. Į tą skaičių įeina sekančios trys grupės pacientų, turinčių hipertensiją: 1. nežinantieji, kad jų kraujospūdis yra aukštas; 2. žiną, kad turi pakilusį kraujospūdį, bet nesigydą; 3. žiną ir besigydą, bet nesutvarką savo pakilusio kraujospūdžio.

Tokiems reikalinga pagalba, nes pakelto kraujospūdžio sutvarkymas atneša dvejopą naudą: esti lengvinamas sergamumas ir mažinamas mirtingumas nuo trijų sunkių ligų: 1. nuo smegenyse arterijų užsikimšimo bei jų plyšimo (cerebrovascular disease); 2. nuo širdies pumpavimo nepakankamumo (congestive heart failure) ir 3. nuo širdies atakos (coronary artery disease).

Kai jautrumas reikalauja pagalbos, žmogus griebiasi cigaretės. Norėdamas mesti rūkymą, ryžkis apsieiti be cigaretės kai supyksti, ar kai nesiseka kas nors. Pats turi įrodyti, kad esi pajėgus taip elgtis. Sėkmingiau galėsi taip pasielgti, atostogaudamas ar atsipalaidavęs nuo įtampos.

Kartais sunku sutvarkyti kraujosūpdį

Iš didelės įvairių vaistų krūvos hipertensijai tvarkyti gydytojas pasirenka tik vieną vaistą, o kartais kelis, individualiai pritaikydamas prie kiekvieno paciento ligos aplinkybių.

Iš 89% nepakankamai gydomų pakeltu kraujospūdžiu negaluojančių, gerokas skaičius, apie kas penktas (20%) laikomas sunkiu (difficult) — sunkiai sutvarkomu.

Sunkiai sutvarkomi pakeltu kraujospūdžiu negaluojantieji dalinami į dvi grupes: 1. tie, kurie turi piktybinę hipertensiją (malignant hypertension) ir tie, kurie turi sudėtingas mediciniškas komplikacijas, kurių tarpe pakeltas kraujospūdis yra viena jų; ir 2. tie ligoniai, kuriems vaistai nepadėjo pilnai sukontroliuoti kraujospūdį. Tokį nepasisekimą nustato gydytojas, nežiūrint nepasisekimo priežasties.

Su šios grupės pacientais nepasisekimas sukontroliuoti jų hipertensiją esti nustatomas ambulatoriškoje aplinkoje. Apie tokias, taip sakant, medicininiškame lauke paklydusias avis, plačiau rašysime kitą kartą.

Išvada. Yra taip asmenybėmis pasilpusiųjų, kad jie, turėdami pakeltą kraujospūdį, žino gerai ir supranta, kad tai pavojinga liga, o vis tiek nesigydo. Tokiems reikia ateiti pagalbon: reikia juos vesti iš dvasinės klampynės į mediciniką lauką.

Panašiai reikia padėti ir rūkantiems, kurie tuo būdu didina kraujospūdį. O taip pat pagalba reikalinga ir galintiems, bet nenorintiems padėti vaistais savo broliams. Tokie jaučia sąžinės graužimą ir tas didina jiems kraujospūdį. Žodžiu, visiems reikia tvarkytis su savo vidumi — sava asmenybe, tik tada asmens žmoniškas elgesys normuos jo pakeltą kraujospūdį. Reikia griauti užtvaras, trukdančias mažinti kraujospūdį.

Pasiskaityti. *Geriatrics*, February 1990, vol. 45, Nr. 2.

KARTAIS PRISIEINA TUMORĄ PER KELIS KARTUS IMTI LAUK

Klausimas. Didysis mūsų geradari, daktare Adomavičiau. Prieš keletą mėnesių aš Jums pasiunčiau klausimą, nes mano šlapimas turi kraujo spalvą. Jūs patarėt tuojau eiti pas daktarą. Taip ir padariau.

Daktaras patikrinęs rado, kad šlapimo pūslėje yra tumoras. Padarė operaciją (nebuvo pjovimo, o atliko kitu būdu). Ligoninėje išbuvau šešias dienas. Darė visokius tyrimus. Atsakymas buvo, kad viskas gerai. Po operacijos šlapimas visą laiką normalus. Neturiu jokių skausmų (tik dažnai noriu šlapintis).

Daktaras sako, kad per pirmą operaciją išėmęs tik trečdalį tumoro. Todėl vėl man patarė daryti tokią pat operaciją. Sutikau.

Gerbiamas daktare, pasakykite, ar tokiais atvejais reikia daryti dvi, net tris kartus tokias operacijas. Esu 84 metų — ar tiek operacijų atlaikysiu? Su dėkingumu ir pagarba laukiu Jūsų atsakymo.

Atsakymas. Ilgas amžius atlyginamas tumorais. Džiaukis, kad tumoras neišsiplėtė. Didelis tumoras imamas per viršų — pjaunant pilvo sienelę. Geras gydytojas nutarė išimti per varpą, bet dėl jo didumo, negalėjo iš karto tai atlikti. Gerai padarė. Tamsta džiaukis, gerą gydytoją turėdamas, ne visi esti taip laimingi. Nėra ko rūpintis dėl tokios operacijos neatlaikymo, nes tyrimai parodė, kad esi tvirtas 84 metų lietuviškas ąžuolas. Pildyk visus savo gydytojo nurodymus, o dėl mažmožių nesibijok: prisieis dažniau šlapintis, bet pavojus bus prašalintas.

Pusę savo gyvenimo praleidžiame, ieškodami, ką veikti su laiku, gautu pralekiant pro gyvenimą laiką taupant.

Will Rogers

MŪSŲ KOLONIJOSE

Nashua, N.H.

PAMINĖTA VASARIO 16-TOJI

Bostono kaimynystėje gyvenantieji Nashua, N.H. lietuviai vasario 16-tąją minėjo vasario 25-tą dieną. Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Bucevičius, kaip ir visuomet, plačiai pravėrė bažnyčios ir parapijos salės duris miesto ir apylinkės lietuviams ir jų svečiams. Vietinio Balfo skyriaus sumaniai organizuoto minėjimo metu bažnyčioje, salėje ir laiškais buvo surinkta arti 1,700 dolerių, o a.a. Žilionio fondas (paliktas lietuvybės reikalams) papildomai pridėjo 1,500 dol.

Su įdomia dainų ir šokių programa parapijos salėje pasirodė Bostono Sodauto ansamblis. Jo vadovė G. Kupčinskienė išsamiai paaiškino kiekvieno šokio ar dainos prasmę, įtraukdama ir pačius žiūrovus į programos atlikimą.

Į šių metų minėjimo aukų paskirstymą vietinis Balfo skyrius įvedė naujovę. Apmokėjus ansamblio išlaidas ir parėmus Balfo centrą, 1,100 dolerių bus įteikta Lietuvos vyskupo nurodytai, pašalpos reikalingai Žemaitijos parapijai. Šią dovaną įteiks patys sodautiečiai, kurie liepos mėnesį su savo programomis pasirodys Lietuvoje.

Po programos minėjimo dalyviai buvo pavaišinti tradicine „kavute su pyragais". Didžioji minėjimo paruošos darbo dalis gulė ant Grauslių šeimos pečių — patyrusių organizatorių.

K. Da.

Worcester, Ma.

METINIS SUSIRINKIMAS

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyko vasario 17 d. Maironio parko patalpose. Pradėjo kuopos pirm. A. Grigalauskas. Į garbės prezidiumą pakvietė Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. V. Paruli, MIC, (jis sukalbėjo invokaciją) ir LŠST Trakų rinktinės pirmininką g.š. A. Zenkų, kuris vadovavo susirinkimui, nes dabartinės valdybos kadencija šiais metais baigėsi. Sekretoriavo, kuopos sekretorė J. Miliauskienė. Pirmininkas perskaitė susirinkimo dienotvarkę, o sekretorė protokolus.

Kuopos pirm. A. Grigalauskas perskaitė gautus iš centro valdybos aplinkraščius ir sveikinimus iš atsikuriančios Šaulių sąjungos Lietuvoje ir Centro moterų šaulių vadovės A. Kirvaitytės. Išklausyti pirmininko valdybos narių pranešimai — vicepirm. J. Blažio, sekretorės, korespondentės ir paminklo prižiūrėtojos J. Miliauskienės, ižd. F. Spirauskienės. Revizijos komisija — V. Ilgūnas ir H. Ulrichas pranešė, kad patikrinę iždo knygas rado vedamas tvarkingai. Kiti pranešimai — Kultūrinių reik. ved. E. Meilaus, Sr. ir Turto globėjos G. Grigalauskienės. Visų pranešimus susirinkimas priėmė.

Rinktinės pirm. g.š. A. Zenkus pranešė, kad LŠST pirmininkas g.š. M. Abarius šiuo laiku lankosi Lietuvoje. Ten vyksta Lietuvos Šaulių sąjungos atkūrimo suvažiavimas. Grįžęs suteiks visiems daliniams pilnas informacijas.

Buvo renkamas pirmininkas ir valdyba, nors dabartinė dalis pasiliko. Susirinkimas vienbalsiai perrinko dabartinį kuopos pirmininką A. Grigalauską ateinančių dviejų metų kadencijai. Valdyba ne tik buvo išrinkta, bet pasiskirstė ir pareigomis. Pirmininkas — A. Grigalauskas, vicepirm. ir kultūrinių reik. ved. E. Meilus, Sr., sekretorė, korespondentė ir paminklo „Žuvusiems už Lietuvos laisvę" prižiūrėtoja J. Miliauskienė, iždininkė I. Markevičienė, moterų vadovė A. Maskeliūnienė, sporto ir šaudymo vadovas H. Enrikaitis, vėliavnešis H. Ulrichas, turto globėja G. Grigalauskienė. Kontrolės komisija — V. Ilgūnas ir P. Štaras. Kuopos kapelionas — Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. V. Parulis, MIC.

Priesaiką davė nauji nariai: Irena Markevičienė, Nijolė Pranckevičienė, Edvardas Lavanavičius. Naujus narius prisaikdino ir pasveikino kleb. kun. V. Parulis, MIC. Sveikino ir Trakų rinktinės pirm. g.š. A. Zenkus.

Aptarti kuopos artėjančio koncerto reikalai. Koncertas įvyks gegužės 12 d. šeštadienį, Maironio Parko didžiojoje salėje. Nuo kuopos įsteigimo palaikoma ta graži tradicija ir kiekvieną pavasarį suruošiamas koncertas.

Buvusi kuopos iždininkė F. Spirauskienė iš pareigų pasitraukė. Iždininke išbuvo 17 metų. Pareigas atliko pavyzdingai. Ji yra gimusi ir augusi Amerikoje, bet visa širdimi įsijungusi į Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopą. Už veiklą apdovanota Šaulių Žvaigždės medaliu. Pirm. A. Grigalauskas padėkojo jai už pavyzdingai atliktą darbą ir, padedant sekretorei, F. Spirauskienei įteikė dovanėlę kuopos vardu. Jos vyras Jonas Spirauskas taip pat yra kuopos narys ir iš jo prieš 17 metų perėmė šias iždininkės pareigas.

Paskirtos aukos: po 50 dol. — Vasario 16-tos minėjimo proga Vlikui, laikraščiams — „Draugui", „Darbininkui", „Kariui", „Dirvai" ir Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai.

Sekretorė J. Miliauskienė pareiškė, kad praėjusiais metais buvo švenčiamos trys sukaktys — 130 metų nuo Vinco Kudirkos gimimo, 90 metų nuo jo mirties, 100 metų nuo laikraščio „Varpas" pasirodymo. Šios sukaktys taip ir praslydo: metų laikotarpyje mūsų kuopoje apie jas neužsiminta. Kuopa pasirinkusi Dr. Vinco Kudirkos vardą. Tas sukaktis prisiminti niekada nėra vėlu. Dr. Vincas Kudirka yra ne tik Lietuvos himno autorius, rašytojas, poetas, muzikas, gydytojas, didis kultūrininkas, bet svarbiausia, jis yra ryžtingas kovotojas už lietuvybę.

Mes, gyvendami laisvėje, turėtume užsidegti Vinco Kudirkos skelbiamomis idėjomis ir padėti tautai siekti laisvės.

J. M.

NAUJOJI ANGLIJA

LŠST Trakų rinktinės 1990-1992 m. valdyba:

Kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM, Kennebunkport, Maine.

Pirmininkas Algirdas Zenkus — Dr. Vinco Kudirkos kuopa.

Vicepirmininkas Martynas Dapkus — Jono Vanagaičio kuopa.

Iždininkas Vytas Ilgūnas — Dr. Vinco Kudirkos kuopa.

Sekretorė Janina Miliauskienė — Dr. Vinco Kudirkos kuopa.

Moterų vadovė Ona Eikinienė — Martyno Jankaus kuopa.

Vėliavnešys Julius Maskeliūnas — Dr. Vinco Kudirkos kuopa.

Kontrolės komisija: Janina Bajerčienė — Jono Vanagaičio kuopa ir Irena Markevičienė — Dr. Vinco Kudirkos kuopa.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629–5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

KUOPŲ PIRMININKAI

Dr. Vinco Kudirkos kuopos — Arūnas Grigalauskas.

Jono Vanagaičio kuopos — Stasys Augonis.

Martyno Jankaus kuopos — Stasė Gofensienė.

J. M.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708)385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val., antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Krizė

SOVIETŲ KARIUOMENĖJE

Kaip visa Sovietų imperija, taip ir jos kariuomenė pergyvena sunkią krizę, nors apie ją nedaug Vakaruose rašoma. Tačiau vokiečių politikos žurnalas „Der Spiegel" (Nr. 9, 1990.II.26), turėdamas gerus informacijos šaltinius, paskelbė apie tai nemaža duomenų. Juos ir pateiksime.

Jo surinktomis žiniomis drausmė daliniuose yra gerokai pašlijusi. Visa tai reiškiasi viršininkų neklausymu, jaunų kareivėlių kankinimu, girtavimu, narkomanija, net žudymu bei grąžinimu rekrutų švininiuose karstuose. Vien tik pereitais metais 6500 rekrutų atsisakė eiti į kariuomenę. Dezertyravimas — kasdienis reiškinys. Tik vienos savaitės eigoje Užkaukazio kraštuose dezertyravę 1200 karių, perbėgdami tautinių judėjimų pusėn, dažniausia su jų turimais ginklais.

Seniau jaunuolio išlydėjimas karinėn tarnybon būdavo didelė šventė, į kurią susirinkdavo šeimos nariai, giminės, partiniai asmenys, vietos administracija. Dabar — liūdesio diena. Jaunuoliai vengia karinės tarnybos ir įvairiais būdais stengiasi iš jos išsisukti: fiktyviais ligos pažymėjimais, dovanomis, kyšiais, protekcijomis ar tiesiog pabėgimu, nestojimu. Kariniai komisarai — nemalonūs svečiai. Taip vienoje Armėnijos vietovėje toks komisaras buvo demonstrantų sugautas ir luptas 20 minučių. Viename Maskvos rajone atsirado 70 rekrutų, pateikusių netikrus sveikatos pažymėjimus ar kitus „įrodymus", kad negali tarnauti armijoje. Kitame rajone tokių buvo 10%, o dar kitame jų skaičius pasiekęs 50%. „Der Spiegel" rašo, kad Lietuvos sostinėje Vilniuje prie katedros šimtai lietuvių metė į ten padėtus karstus savo karinius raudonus karių bilietus, bet buvę ir žalių (karininkų) bilietų. Visi jie protestavę prieš prievartinį šaukimą armijon, reikalavę rusų kariuomenės pasitraukimo iš Lietuvos.

*

Ir pačioje armijoje nesą nei kovingos dvasios, nei moralės. Daug jaunų karininkų traukiasi iš kariuomenės. Kiti yra tiek nusivylę, kad žudosi. 1988 m., kaip praneša „Krasnaja Zvezda", nusižudę 2, o 1989 m. net 59 karininkai.

Sovietų Sąjunga laiko didžiulę armiją. Šiuo metu jos sausumos, jūrų, orinių pajėgų tarnyboje yra apie 4 milijonai karių. Bet pereitų metų II pusėje M. Gorbačiovas ir jo sovietas nutarė mažinti kariuomenę, atleidžiant iš jos 500,000 karių. Pradėjus šį potvarkį vykdyti, atsirado įvairios problemos. Tūkstančiai šeimų atsidūrė pabėgėlių padėtyje: be darbo, be buto, 19,000 karių vaikų be mokyklų.

Ligi M. Gorbačiovo laikų kariuomenė buvo privilegijuota, lyg valstybė valstybėje. Ji turėjo savo teritorijos plotus, nuosavas įmones, galėjo mokėti aukštus atlyginimus, samdė aukštos kvalifikacijos darbininkus, buvo įruošti „spectorgai", karininkai buvo aprūpinami gerais butais, galėjo pirkti nemaža gerų gaminių, maisto produktų. Žodžiu, priklausė „nomenklatūros" klasei. Jų karinės įmonės gamino aukščiausios kokybės ginklus, jais aprūpindavo armiją, o nemažą dalį parduodavo kitiems kraštams, tuo būdu įsigydami „konvertuojamos valiutos", kuri taip reikalinga Sovietuose.

*

Kelios priežastys mažino kariuomenės autoritetą. Pirmiausia labai nepopuliarus Afganistano karas, pareikalavęs didelių išlaidų ir daugybės gyvybių. Čia Sovietų kariai neįstengė per dešimtį metų nugalėti nepakankamai apginkluotų partizanų. Krito Sovietų karių, ypač generolų autoritetas maždaug taip, kaip JAV-bių generolų pralaimėjus Vietnamo karą.

M. Gorbačiovo reformos kariuomenėj labai nepopuliarios, nes jos gerokai apkarpė karinį biudžetą, sustabdė kai kurių ginklų gamybą. Visoje imperijoje stokojant maisto ir kitų reikalingų prekių, jų stoką pajuto ir kariuomenė, kurios aprūpinimas gerokai pablogėjo. Strateginių ginklų apribojimo derybose Sovietai padarė nemaža nuolaidų, buvo sumažintas raketų skaičius. Generolai ėmė M. Gorbačiovui prikaišioti, esą jis sumažinęs raketų ir branduolinių ginklų kiekį daugiau, kaip jų varžovas NATO. Be to, Varšuvos paktas sutikęs laikyti mažiau kariuomenės, kaip Vakarų šalys. Raketinių ginklų vyr. viršininko pavaduotojas gen. ltn. Igoras Sergejevas apkaltino Sovietų politikus per minkštus buvusius derybose su NATO atstovais: „Mes pametėme po savo kojomis žemę, o pavojui atsukome nugarą". O Varšuvos pakto vyr. vadas gen. Piotr Luševas pareiškė, kad „pavojus iš Vakarų nėra pranešęs". Generalinio štabo šefas apgailestavo įvykius Rytų Eur. kraštuose, sakydamas: „Mes neleisime, kad taip atsitiktų Lenkijoje ir Rytų Vokietijoje. Mes negalime užsimerkti prieš faką, kad mūsų kariuomenė yra žeminama visuomenės akyse ir kad dėl to kalta partija bei vyriausybė". Jis smarkiai kritikavo M. Gorbačiovą. Bet kritikų tarpe buvo ir daugiau uniformuotų karininkų. Generolai reikalauja paskirti daugiau lėšų gynybai, sustabdyti kariuomenės pasitraukimą iš satelitinių kraštų. Tačiau Varšuvos pakto nykimo niekas nebegali sulaikyti. Rytų Vokietijos pasiuntinys Guenter Ruering Vienoje iškilmingai pasakė: „Varšuvos paktas? Tokio nebėra!"

Gynybos ministeris gen. Dimitrijus Jazovas stengiasi padėtį gelbėti. Pirmiausia jis nori pakelti savo karių moralę. Šiam reikalui jis atgaivino daugiau kaip 70 metų nebepraktikuojamą carinės Rusijos karinę tradiciją — šaukti karininkų susirinkimus. Jų metu ir kitomis progomis kalbama apie „pavojų iš Vakarų", protestuojama prieš armijos mažinimą, reikalaujama skirti jai daugiau lėšų ir kitomis išgalėmis stiprinti Sovietų Sąjungos „saugumą". Žinia, nelengva įtikinėti, kai visi mato — girdi ir žino, kas dabar vyksta Vakaruose ir pačioje Sovietų Sąjungoje.

Todėl ir vargšei mūsų Lietuvai, kai ji keliasi nepriklausomam gyvenimui, tikėtis pagalbos iš Vakarų kaip ir nėra vilčių. Tai gerai žino ne tik išeivijos lietuviai, bet ir pavergtosios Lietuvos žmonės, ypač Persitvarkymo Sąjūdžio vadovai.

Šiandieną dar sunku numatyti, kaip vyks Sovietų imperijos sunykimo procesas. Viena tik aišku, kad jis tikrai įvyks ir gal netolimoje ateityje. Mums dar nėra aišku, ar „divorsas", kilęs iš prievartinių „jungtuvių", bus taikus, abidvi puses patenkinantis, ar prieš silpnesnį partnerį bus panaudota jėga. Tauta tėvynėje tai žino ir, tikėkime, padarys tokį sprendimą, kuris esamose sąlygose bus Lietuvai naudingiausias. Dieve, jai padėk!

b.kv.

Philadelphijos lietuvių organizacijų atstovai, pasirašant Lietuvos Nepriklausomybės dienos proklamaciją Harrisburge. Iš kairės: gub. žmona, Pesylvanijos gubernatorius Robert P. Casey ir vicegubernatorius Mark S. Singel; stovi: Virgus Volertas, Linas Kučas, Renata Kučienė, John Mickūnas, Genovaitė Maciūnienė, dr. Jonas Meškauskas, Walter Stepalovitch, Algimantas Gečys ir Pennsylvanijos Tautybių komisijos vykd. direktorius dr. S. Staub.

PENNSYLVANIJOS DELEGACIJA BUS SIUNČIAMA Į LIETUVĄ

Gubernatoriaus pažadas lietuvių atstovams

Prieš dešimtį metų pravesto JAV gyventojų surašymo duomenimis, Pennsylvanijos valstija lietuvių kilmės žmonių skaičiumi stovi antroje vietoje po Illinois valstijos. Gausesnių lietuvių telkinių Pennsylvanijoje yra Philadelphijos ir Pittsburgo didmiesčiuose, ties Scrantonu ir Wilkes Barre Wyoming slėnyje, pietryčiuose ties Bethlehemo — Allentowno — Eastono miestais ir Shenandoah apylinkėse prisiglaudusiuose miesteliuose.

Nemaži nuotoliai tarp lietuviškų kolonijų varžo glaudaus bendradarbiavimo galimybes. Nors Pennsylvanijoje tebeveikia arti keturiasdešimt lietuviškų parapijų, stipresnę kultūrinę veiklą daugelyje kolonijų nepajėgiama išvystyti. Priežastis yra tame, kad daugeliui mažesniųjų Pennsylvanijos lietuvių kolonijų nepavyko sulaukti pokarinės ateivių bangos ir naujais veidais sustiprinti lietuvišką veiklą. Lietuvos Vyčių organizacijai daugelyje Pennsylvanijos lietuviškų salų tenka pagrindinis tautiškos veiklos variklis, Lietuvių Bendruomenei į savo gretas buriant daugiau pokario atvykėlius.

Lietuviškame gyvenime Pennsylvanijai teko suvaidinti pagrindinį vaidmenį pereito šimtmečio pabaigoje ir šio šimtmečio pradžioje. Danville miestelyje 1869 metais buvo įkurta pirmoji lietuviška kolonija JAV. Pennsylvanijoj buvo įkurta pirmoji grynai tautiška parapija Shenandoah, čia steigėsi abu didieji susivienijimai, čia buvo pradėtas leisti pirmasis lietuviškas laikraštis JAV „Lietuwiszka Gazieta". Dabartiniu metu gyva lietuviška veikla klesti Philadelphijoje, tačiau neatsilieka ir kitos vietovės. Tautinis atgimimas pastebimas ir mažesnėse vietovėse, kur lietuviškumo sėklą brandina Lietuvos Vyčių organizacijos nariai.

Lietuvai ryžtingai keliantis nepriklausomam gyvenimui, jaučiame didesnį Pennsylvanijos vadovų dėmesį lietuviams išeivijoje. Šiais metais Pennsylvanijos gubernatorius Robert P. Casey pareiškė norą Lietuvos Nepriklausomybės dienos proklamacijos pasirašymo iškilmėse matyti skerspjūvį lietuviais apgyventų vietovių atstovų. Algimantui Gečiui, einančiam lietuvių komisijonieriaus pareigas gubernatoriaus sudarytoje Pennsylvanijos Tautybių komisijoje, buvo pavesta gubernatoriaus norą patenkinti. Vasario 2 dieną proklamacijos pasirašymo iškilmėse valstijos sostinėje Harrisburge lietuvių delegaciją sudarė net 27 Pennsylvanijos lietuvių organizacijų atstovai. Jie atstovavo Lietuvių Bendruomenei, Amerikos Lietuvių tarybai, Lietuvos Vyčiams abiems susivienijimams ir visai eilei kultūrinių, socialinių bei švietimo grupuočių.

Gubernatoriaus Casey garsiai perskaitytas ir vėliau iškilmingai pasirašytas Lietuvių Nepriklausomybės dienos proklamacijos tekstas pilnai atspindėjo beauštančios nepriklausomybės nuotaikas, kuriomis gyvena pavergta tauta ir jos išeivija. Stebint vicegubernatoriui Mark S. Singel ir gubernatoriaus žmonai, jaudino gubernatoriaus tariami žodžiai: „Pasikeitimo vėjai pučia skersai Pabaltiją. Vilniaus gatvėse kiekvieno žmogaus lūpose žodis ‚laisvė'. Lietuvos nepriklausomybė nera tik pašnibždėtas sapnas, papasakotas paslapčia. Šiandiena lietuviai su pasididžiavimu mojuoja trispalve".

Pastebėjęs, kad 130 metų laikotarpyje Pennsylvanijos valstija priglaudė daugiau puses milijono lietuvių kilmės asmenų, gubernatorius kvietė visus Pennsylvanijos gyventojus „...prisiminti lietuvių tautos didžiadvasiškumą, siekiant laisvės troškimo realizavimo".

Gubernatoriui pasirašius proklamaciją, lietuvių delegacijos vardu į susirinkusius kreipėsi Algimantas Gečys. Padėkojęs gubernatoriui už teikiamą dėmesį lietuvių tautos siekiams ir kultūrinių vertybių puoselėjimui per Pennsylvanijos Tautybių komisiją, jis išvardino pagrindinius lietuvių tautos laimėjimus 1989 metais. Lietuvių tautos ryžtingumu lietuvių kalba tapo valstybine, tapo legalizuotu daugiapartiškumu, buvo atsiskirta nuo centrinės Sov. Sąjungos komunistų partijos, išsikovota ekonominė autonomija, atkurtas Vytauto Didžiojo universitetas Kaune su visomis akademinėmis laisvėmis. Vasario 24 rinkimai ves prie nepriklausomybės paskelbimo. Pastebėjus, kad laisvei atbundanti Lietuva visomis jėgomis bando atsikratyti Maskvos kontrolės ir siekia tiesioginių ryšių su laisvojo pasaulio institucijomis, gubernatorius Casey buvo paprašytas į Lietuvą pasiųsti oficialią Pennsylvanijos valstijos delegaciją su Lietuva užmegzti ekonominius, kultūrinius ir akademinius ryšius. Prašymą gubernatorius priėmė palankiai ir paprašė tarpininkauti, kad jį pasiektų formalus kvietimas delegacijai lankytis Lietuvoje. Kvietimo parūpinime paprašyta Sąjūdžio (prof. K. Prunskienės) tarpininkavimo.

Philadelphijos LB apylinkės valdybos narė Renata Baraitė-Kučienė gubernatorių apdovanojo tautiniu kaklaraiščiu, o jo žmoną meniškai išdrožinėta brangenybių dėžute, į kurią buvo įdėtas gintarinis rožinis. Renatai priminus, kad šiuo metu Lietuvai ypač reikia maldų, giliai tikinti katalikė susijaudino ir jos skruostais nuriedėjo ašaros. Dovanas parūpino Philadelphijos LB apylinkė vadovaujama dr. Jono Meškausko.

Po audiencijos organizacijų atstovai susibūrė vienoje kapitolijaus salėje bendriems priešpiečiams ir aptarimui veiklos derinimo klausimų. Priešpiečiuose dalyvavo Pennsylvanijos Tautybių komisijos vykdomasis direktorius dr. S. Staub. Vienbalsiai pritarta minčiai artimiau bendradarbiauti, nors atstumai tarp vietovių tam nesudaro palankių sąlygų. Buvo pasidžiaugta Pennsylvanijos lietuvių pademonstruotu tautinės pareigos supratimu, kai kuriems į Harrisburgą vykstant šimtą ar net du šimtus mylių, kaip padarė Pittsburgo atstovai. Žiemos metu keliauti per sniego nuklotus Pennsylvanijos kalnus reikia ryžto ir drąsos. Audienciją organizuojant daug talkino Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkė Onutė Wargo, Pittsburgo visuomenininkas Vytautas Kucius, Wyoming slėnio nepailstanti darbuotoja Nelė Bajorienė-Ramonienė, Pietryčių Pennsylvanijos veikėjas Albertas Klizas, Harrisburgo Liet. Vyčių kuopos pirm. Klara Gudelionienė. Gaila, kad mirties angelas neleido dalyvauti kviestiems SLA pirm. Povilui Dargiui ir Lackawanna apskrities „Tauro" klubo pirm. Pranui Katiliui. Jų mirtis paliko sunkiai užpildomą spragą Pennsylvanijos lietuvių veikloje.

sag.

Baltų Laisvės lygos žymeniu šiemet apdovanotas Romas Nelsas. Žymenį jam įteikia Agris Pavlovskis (dešinėje), lygos pirmininkas.

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

59

— Vyrai, šiąnakt mūsų laukia nepaprastas žygis. Kruvinas žygis. Turimais duomenimis, geriausia proga iš Lėliūnų išvaikyti pulko štabą, kuriame dieną ir naktį verda pasiruošimas mus išgaudyti. Ruošiami planai išvalyti, kaip jie sako, nuo banditų Lėliūnų ir apylinkės miškus. Kiekvienas sutiktas žmogus, kuris neturės savo gyvenamos vietos registracijos pas. bus suimtas ir apšauktas banditu. Štabe kasdien vyksta registracija. Įsakyta registruotis visiems sulaukus šešiolikos metų.

Taigi reikalas rimtas. Varžoma laisvė ir ruošiami planai sunaikinti laisvės kovotojus. Jūs nekreipkite dėmesio, kaip jie mus vadina — tai jų reikalas. Mes žinome kas mes esame ir ko mes siekiame. Todėl, vyrai, tai žinodami, o esame savo gyvybėmis prisiekę, turime būti ryžtingi, drąsūs ir be pasigailėjimo tiems, kurie kėsinasi į mūsų gyvybes. Aš manau, kad jūs mane supratote!

Visi tylėjo.

— Sėkmės!

Po to, pagal nustatytą planą, grandys išėjo į savo išeities pozicijas. Trečioji grandis, vadovaujama Žolelės, kuri Lėliūnuose turi atsidurti pirmoji — išėjo pirmoji. Ji turėjo išeiti gerokai už būsto ribos, kad mes galėtumėm pajudėti. Mes, pasiekę būsto ribą, nuimsime Alksninio sargybas ir pagal sutartą laiką turime visi sustoti ir patikrinti padėtį.

Pirmieji prisistatė antrosios grandies ryšininkai.

— Viskas tvarkoj!

Vėl sutikrinom laikrodžius. Antras ryšys — trečiajai grandžiai pasiekus sodybos sodo pusę. Įsakiau raportuoti už abi grandis iš karto. Aš su pirmąja buvau užpakalyje.

Tas antrasis ryšys turėjo būti už gero pusvalandžio. Antrajai grandžiai lieka geras pusvalandis susitvarkyti su sargybom. Lygiai vienuoliktą jau mes štabe.

Slinkom mišku. Lėliūnai — vienintelis pamiškės kaimas visoje apylinkėje. Kaimą nuo miško skyrė laukai. Ir jie buvo gera priedanga: bangavo rugiai, kviečiai, kur ne kur dar augo medis. Tas, ypač naktį, labai padėjo prieiti visai arti. Dar buvo pakankamai laiko pasiekti antrąjį išeities punktą.

Kelis vyrus pasiunčiau į priekį apsaugai, o pats valandėlei susikaupęs, pergalvojau visą savo pasiimtą uždavinį. Turėjau pagalvoti ką sakysiu, o ypač kai kalbėt reikės rusiškai. Kalbą moku. Jei tik viskas gerai pasiseks, nutariau būti griežtas. Reikia užmiršti visus sentimentus, visas geras prielaidas. Čia negali būti — o gal? Tas, o gal, gali kainuoti gyvybes. Atvirai pasakysiu, lemiamo sprendimo atveju tikėjaus, kad moterys darys vienokias ar kitokias intervencijas ką nors gelbėti, ar bausmę švelninti. Iš Alksninio supratau, kad jos štabe buvo patikimos pareigūnės — tai džiugu — gera vaidyba... Pagalvojau ir kitaip: Alksninis savo akimis matė, kaip Alva šliejosi prie juodbruvo leitenanto. Jam meilinosi, o tas, visai užtikrintas, be įtarimo pavedė ji palydėti... Tad ir kyla klausimas, kiek čia vaidybos ir kokia kaina viskas perkama? Taip galvodamas, žinoma, žiūrėjau iš asmeniško taško. Bendrai paėmus, tokioje situacijoje atsidūrus, esi prisiekęs viską darai kilnaus tikslo vedinas — visi keliai geri. Bet velnias žmogų visuose keliuose gundo... Dar giliau žvelgiant — priesaika, mūsų geležinis įstatymas yra lemiamas veiksnys. Atmetęs visus savo asmeniškus jausmus ir viską, kas mane riša su merginom — tikėjau, kad jos, taip kaip ir mes — ištikimos... Mane dar stiprino Alksninio pastaba: „Meldėmės, kai velnias gundė — skubėkite ir gelbėkite. Maldaujam"! Išvada: jos laikosi garbingai. Dieve, padėk...

Vėl pakilom.

Vos pajudėjus, sutartu ženklu, buvom sustabdyti.

— Kas tai?

Pasiunčiau, be jau išsiųstų, dar du žvalgus.

Vėl ženklas pirmyn...

Kai pasiekėm miško pakraštį — aiškiai matėm, kad pievoje, kuri buvo mėnulio apšviesta, šautuvu pasiramsčiuodamas vaikščiojo stribas. Įsiklausęs išgirdau ir moters balsą.

Iš pievos pakilo kitas stribas, o pirmasis metęs šautuvą į šalį — atsigulė.

— Pasiutot! — aiškiai riktelėjo moteris ir pakilus ėmė bėgti. Viskas aišku: vadams uliojant ir kareivis linksminasi...

— Pirmyn! — sukomandavau.

Prisistatė pirmosios grandies vyras.

— Vade! Visi vietoje...

— Gerai! Pirmyn!

Ir taip mes pasiekėm sodybą. Žvilgtelėjau į laikrodį, buvo be dvidešimt penkių minučių vienuolikta valanda. Penkios minutės prieš sutartą laiką. Sugriuvom visi į griovį ir sekėm. Priekin išlindęs aš aiškiai mačiau vyrų siluetus, kurie persirikiavo puolimui ir manevravo pirmyn. Žiaugros grandis, viso dvylika vyrų, kaip kad buvo sutarta, išsiskirstė po keturis nuimti, kiek mums buvo žinoma, esančias sargybas. Dvidešimt viena minutė. Čia — gal ir papasakot nebepajėgsiu — tarė Antanas. — Jūs neįsivaizduojat kokia tai laiko amžinybė! Į laikrodį žiūrėjau kas sekundė, o jis lėtai cikseno ir man atrodė iš vietos nejudėjo...

(Bus daugiau)

MIKALOJUS IVANAUSKAS SUKAKTUVININKAS

J. PLAČAS

Rašyti apie žymius asmenis, pačiam nesant tokiam yra labai sunku. Tačiau geriau nors šį tą parašyti, negu nutylėti.

Mikalojui Ivanauskui 1989 m. gruodžio 1 d. suėjo lygiai 80 metų amžiaus. Tame amžiuje atliko darbus, kurių pradžia buvo nepriklausomoje Lietuvoje.

1931 metais baigė Kauno aukštesniąją technikos mokyklą. Vėliau studijavo Vytauto Didžiojo universitete, teologijos filosofijos fakultete. Kaip architektas-inžinierius suprojektavo ir įvykdė Aleksoto keltuvo statybinės dalies konstrukcijas. Projektavo su arch. St. Kudoku Kauno miesto Ąžuolyno parko išplanavimą, kuris buvo miesto tarybos patvirtintas. Laimėjo architektūrinius konkursus: Panevėžio gamtos muziejaus (1948) ir Kauno kapinių išplanavimo projektus (1940).

Parašė: *Nevelyrai, Betono darbai, Moterys ir cheminis karas.* Redagavo *Kauno miesto statybos įstatymą. Grybai namų gadintojai ir kova su jais. Žmogus ar bestija, Lietuvos architektūra* (portugališkai). *Liepsnos tapyba — Flame Painting* (lietuvių ir anglų kalbomis). Parašė nemažai straipsnių įvairiuose žurnaluose mokslo ir meno klausimais.

Kai pamatau kur nors parašytą vardą Mikalojus, tuojau prisimenu mūsų garsųjį muziką ir menininką Čiurlionį. Jis buvo modernaus meno pradininkas. Tas menas pasklido visame pasaulyje ir išgarsino Lietuvos vardą. Garsus meno pasaulyje yra ir Mikalojus Ivanauskas. Jis yra pradininkas dviejų meno šakų: „Šviesa iš šviesos" ir „Liepsnos tapyba". Apie šias naujas meno technikos sritis rašė plačiai lietuvių ir pasaulinė spauda.

Mikalojus Ivanauskas iš prigimties buvo gabus menui. Laisvalaikiais piešė aliejinius paveikslus. Būdamas gabus menininkas, nesitenkino nūdiene meno technika, ieškojo naujų kelių meno išraiškai. Tos srities pirmuosius žingsnius pradėjo 1936 metais Lietuvoje. 1938 m. suorganizavo deginamosios tapybos ir grafikos darbų parodą.

Neilgai teko lietuviams džiaugtis Lietuvos laisve. Kaip ir daugelis tautiečių, Mikalojus Ivanauskas apleidžia Lietuvą ir apsigyvena Vokietijoje. Ir čia nesėdi sudėjęs rankas, bet visa energija puoselėja savo naują meno sritį. Per nepilnus penkerius metus sukuria apie 500 meno kūrinių. Juos nuperka vokiečiai ir JAV kariai. Vokietijoje dalyvavo parodose: Baltijos kraštų meno parodoje (Schongau, 1946). Dviejose meno parodose Kemten, Vokietijoje 1947 ir 1948 metais. Vietos vokiečių spauda autoriaus pasirodymus meno parodose vertino, kaip tos meno šakos meisterio darbus.

Po neilgų darbo metų Vokietijoje teko persikelti į tolimąją Braziliją. Čia praleistais 1948-1958 metais deginamoji grafika bei tapyba patobulėjo technikos atžvilgiu. Be anksčiau Vokietijoje vartotų geležies įrankių, pradėta vartoti elektros kaitinama, įvairios formos ir storumo viela. Piešinys vėl grįžo į subtilių linijų ir plastinio meno formas, nes jau skubėti nereikėjo. Kuriama buvo negausiais laisvalaikiais. Dalyvavo keturiose meno parodose Sao Paulo ir Rio de Janeiro miestuose. Brazilijoje liko ne daugiau kaip 50 deginamosios tapybos bei grafikos darbų, daugiausia religinio turinio.

Atsikėlus 1958 m. į JAV, atsidarė nauji kūrybos horizontai. Aukštas ekonominio gyvenimo standartas ir įvairūs technikos pasiekimai, leido per trumpesnį laiką daugiau padaryti. Čia ieškant naujų tekstūros efektų ir kitų naujenybių, buvo galima pritaikyti dar visą eilę deginimo būdų, vartojant įvairiausias priemones.

Deginimas, kaip ir kitos meno šakos, reikalauja, be pagrindinių piešimo dėsnių žinojimo, dar ir pojūčių išlavinimo, kad kūrėjas sugebėtų operuoti liepsnos veikimu. Kaip virtuozas smuikininkas savo įgudimu laisvai operuoja smuiku, taip degintojas ugnies liepsna, plačiausia šviesos tonų gama, pagal savo sugebėjimus gali pasiekti ir pralenkti tai, kas pasiekta grafikos srityje. Liepsnos tapyba yra viena iš naujausių plastinio meno šakų, kuri yra reprezentuojama pirmą kartą JAV ir iš viso meno pasaulyje yra naujovė.

JAV Mikalojus Ivanauskas yra surengęs nemažai parodų. Originalios dailės personalinės parodos: „Liepsnos tapybos", foto grafikos „Šviesa iš Šviesos", „Aliejinės grafikos" ir, „Aliejus-Vaškas" 1965, 1966, 1968, 1969, 1980 metais. Bendros dailės parodos su kitais menininkais, įskaitant foto parodas Chicagoje: 1964, 1965, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977 metais.

Liepsnos tapybą demonstravo Chicagos televizijoje 7 ir 26 kanale. Taip pat įvairiose lietuvių ir amerikiečių kolegijose. Parodos plačiai aprašytos lietuvių ir amerikiečių spaudoje ir gerai įvertinti kūriniai. Gyvendamas JAV gavo 1967 metais įžymaus naujo piliečio atžymėjimą iš „The Citizenship Council of Metropolitan Chicago".

Šiuo norėjau iškelti menininko kūrybos apžvalgą, nesigilindamas į meno turinį ir vertę, tą turėtų atlikti specialistas menininkas. Kartais perdaug įsigiliname į pilką kasdienybę ir pamirštame savo žymiuosius žmones, palikdami juos įvykių šešėlyje.

Būtų naudinga, kad jubiliatas parašytų savo atsiminimus, sukauptų spaudoje išsibarsčiusius straipsnius, kad visa išsklaidyta medžiaga būtų sukoncentruota į vieną vietą. Gal vėliau atsirastų mecenatas ir išleistų atskirą knyga. Tas būtų naudinga dviem atžvilgiais. Ta medžiaga būtų naudinga jaunajai kartai, kaip paskata siekti ko nors kilnaus, naudingo tautai ir žmonijai. Toji medžiaga būtų naudinga mūsų tautinei propagandai. Mes didžiuojamės savo didvyriais, mokslininkais, menininkais, kurie savo darbais garsina Lietuvos vardą pasaulyje.

Išdrįstu lietuviškos visuomenės vardu palinkėti menininkui dar ilgų kūrybingų metų, kad išsilaisvinusi Lietuva būtų naujas inspiratorius kūrybos barams.

KYLA NUOMOS

Chicagos priemiesčiuose, o taip pat ir kai kuriose miesto vietose kyla nuomos maždaug 4-6%. Priezastis — pakilo mokesčiai, pabrango vanduo, elektra, dujos, pakilo dženitorių algos, pabrango apdrauda.

Kongresmanas Richard Durbin apsilankė Chicagoje ir dalyvavo LB krašto valdybos posėdy, Cicero apylinkės susirinkime ir su Lietuvių fondo žmonėmis. Iš kairės: Rūta Juškienė, Marija Remienė, Alė Steponavičienė, dr. Antanas Razma, kongr. R. Durbin ir LF tarybos pirm. Stasys Baras.
Nuotr. **Jono Kuprio**

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemont, Ill.

AŠ ČIA GYVA, BŪSIU LAISVA

Vasario 16 dienos minėjimas Lemonte prasidėjo šeštadienį, vasario 10 dieną Lietuvos trispalvės iškėlimu prie miesto valdybos pastato, dalyvaujant miesto pareigūnams ir lietuvių visuomenei. Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai paleido į orą balionus su laiškeliais apie Lietuvą, prašydami radėjus atsiliepti. Nežinia, kaip toli šie laiškai nuskris, tačiau Maironio mokyklos mokiniai jau nekantriai laukia atsakymų.

Vasario 11 dieną, sekmadienį, iškilmingos šv. Mišios buvo laikomos Palaiminto Jurgio Matulaičio Misijos koplyčioje. Kapelionas kunigas Leonas Zaremba pasakė reikšmingą pamokslą apie patriotizmą, kuris kartais yra ir piktai panaudojamas. Visose Mišių iškilmėse aktyviai dalyvavo apylinkės jaunimas. Jie įnešė vėliavas, jie atnešė ir atnašas prie altoriaus. Tai nenaujiena Lemonto apylinkės gyvenime, kur jaunimą visada buvo stengiamasi įtraukti į veiklą. Tad nenuostabu, jog šiandien tiek daug iš jų jau yra įsijungę į lietuvių visuomeninę veiklą.

Inž. Kęstutis Sušinskas, Lemonto LB apylinkės pirm., atidaro minėjimą.

Po Mišių dalyviai rinkosi aikštelėje, kur buvo pakeltos vėliavos.

Pagrindiniam minėjimui dalyviai susirinko į sporto salę. Scena buvo papuošta Lietuvos trispalve, vyčiu ir tautine ornamentika. Minėjimą trumpu žodžiu atidarė LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkas inž. Kęstutis Sušinskas, pasveikindamas susirinkusius ir pakviesdamas dr. Vitaliją Vasaitienę vadovauti programai. Nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė Vilija Januškytė. Lemonto miesto proklamaciją paskelbiant Lemonte „Lithuanian Week" perskaitė Ilona Radzevičiūtė. Jos abi yra Maironio lituanistinės mokyklos mokinės. Buvo pristatyti svečiai: Lemonto Township supervisor Bob Porter, valstijos atstovė Jane Barnes, 13 distrikto kongresmanas Harris W. Fawell ir kiti. Reikia pastebėti, jog valstijos atstovė Jane Barnes dalyvavo visose iškilmėse: pradedant Mišiomis ir baigiant minėjimu. Visur ją globojo LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Birutė Vindašienė. Kongresmanas Harris W. Fawell džiaugėsi vėl galėdamas dalyvauti šios šventės minėjime, reikšdamas nusistebėjimą įvykiais Rytų Europoje ir gyrė lietuvius už jų nepalaužiamą ryžtą kovoje atstatant Lietuvos nepriklausomybę.

Pagrindinis kalbėtojas dr. Toms Remeikis pradėjo, jog jo paskaita bus daugiau šių dienų įvykių Lietuvoj analizė. Paskaita buvo su dideliu dėmesiu išklausyta, ir pabaigoje ilgais plojimais buvo padėkota paskaitininkui. Muzikas Alvydas Vasaitis padarė trumpą pranešimą, pasidalindamas naujausiais įspūdžiais iš Lietuvos, kur jis dirigavo operos spektaklius.

Meninėje dalyje pasirodė Lemonto Maironio mokyklos mokiniai, kuriems vadovavo mokytoja Rasa Poskočimienė. Tautiniais drabužiais išsipuošę mokiniai pateikė gražią programą: dainavo, deklamavo ir šoko. Jaunųjų mokinių entuziastiškas ir patriotinis pasirodymas uždegė ir sujaudino visų minėjimo dalyvių širdis, daugelis jų nubraukė ne vieną ašarą. Mes Lietuvą mylime, ir mokinių šūkyje „Aš čia gyva, būsiu laisva", mokinukų eilėraščiuose, jų dainose tarytum atgijo laisva Lietuva.

Toli nuo tėvynės Lietuvos, jos net nematę, lietuviai vaikučiai reiškė meilę Lietuvai ir energingai mosuodami vėliavėlėm dainavo „Mūsų šūkis Lietuva, mes dainuojam visada, ir ateis mūsų diena, kai Tėvynė bus laisva". Šis dažnai kartojamas refrenas sukėlė visus dalyvius ant kojų ir visi nuoširdžiai plojo, įvertindami tiek jaunųjų pasirodymą, tiek ir juos paruošusias Lemonto mokyklos mokytojas. Ypač daug darbo įdėjo mokytoja Rasa Šoliūnaitė Poskočimienė.

Pakviestas į sceną Lietuvių Fondo pirmininkas advokatas Algis Ostis džiaugėsi didžiausios lituanistinės mokyklos išeivijoje darbais, dėkojo už meninę programą. Jis šia proga įteikė tūkstančio dolerių čekį Lemonto „Žiburėlio" Montessori mokyklėlei, kurį priėmė Birutė Pumputienė, ir keturių tūkstančių dolerių čekį Maironio lituanistinei mokyklai, kurį priėmė mokyklos vedėja Laima Trinkūnienė. Tai tikrai graži parama lituanistiniam švietimui. Minėjimas buvo baigtas visiems sudainuojant „Lietuva brangi". Po to visi rinkosi viršutinėje salėje, kur prie kavos ir pyragaičių dar ilgai buvo aptariami šių dienų įvykiai Lietuvoje. Minėjimas vispusiškai pavyko, o LB Lemonto apylinkės valdybai telieka padėkoti už gerai atliktą darbą.

Reiktų paminėti, jog minėjimo metu buvo pritarta specialiai šia proga paruoštam laiškui prezidentui Bush. Laiškas buvo įteiktas minėjime dalyvavusiam kongresmanui Harris W. Fawell, prašant jį asmeniškai perduoti prezidentui George Bush.

D. Miliūnienė

Racine, WI

MELSKIMĖS UŽ LIETUVĄ

Linksmų ir neraminančių žinių srautas iš Lietuvos jaudina visus dorus tautiečius. Visais laikais lietuviai ieškodavo paguodos dainoje, giesmėje ar maldoje. Dabar, kai menkai tegalime fiziškai padėti kovojančiai tautai, labai dera melstis ir prašyti Aukščiausiojo pagalbos ir malonės.

Ta intencija ruošiamos lietuviškos pamaldos 1990 m. balandžio 8 d., Verbų sekmadienį, 3 val. po pietų Šv. Kazimiero bažnyčioje, 815 Park Ave., Racine, Wisconsin. Giedos Šv. Kazimiero parapijos choras, vad. muziko Juozo Grimskio. Dalyvaus keletas kunigų. Po pamaldų bus galima pasivaišinti kavute, kurią paruoš Lietuvių Moterų klubas.

Pamaldas rengia ir jose kviečia dalyvauti lietuviškų organizacijų komitetas — pirm. Lionginas Pliūra. Globoja kun. St. Saplis,MIC, Šv. Kazimiero parapijos klebonas. Malonėkite visi kas galite pamaldose dalyvauti ir tuo parodyti, kad rūpinatės Lietuvos nepriklausomybės reikalais.

Jurgis Milas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — ***GREIT PARDUODA***

RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

"ATTENTION — GOVERNMENT HOMES from $1 (U-repair). Delinquent tax property. Repossessions. **Call 1-602-838-8885 Ext. GH 7765.**

HELP WANTED

"ATTENTION: EARN MONEY READING BOOKS$ $32,000/year income potential. Details: (1) 602-838-8885 Ext. Bk 7765.

"ATTENTION: EASY WORK EXCELLENT PAY! Assemble products at home. Details. (1) 602-838-8885 Ext. W-7765."

"ATTENTION: POSTAL JOBS! Start $11.41/hour! For application info. call (1) 602-838-8885, Ext. M-7765, 6 am–10pm, 7 days."

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BAČEVIČIUS
BELL-BAČE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Patarnauja nuosavybių pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **(312) 767-0600** arba **(312) 778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One Stop Real Estate

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS
Genrikas Songinas

Knyga, kurią pradėjus norisi ir toliau skaityti. Istoriniai faktai ir nuotaikos, mitologija ir nuotykiai susipynę į vaizdingus pasakojimus, kurių realybė nekelia abejonių.

Lengvai, sklandžiai skaitoma knyga, kuri tinka jaunam ir senam.

Gražiai apipavidalinta, kietais viršeliais, patraukliu dail. Ramintos Lapšienės aplanku ir vinjetėmis. Puiki dovana įvairiomis progomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

IŠGIRSKIME LIETUVOS LAISVĖS ŠAUKSMĄ!

Padėkime Lietuvai, siųsdami telegramas į Washingtoną! JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, Chicagos skyrius, talkins tiems, kuriems anglų kalba sudaro sunkumų. Mes perduosim telegramas už jus. Kreipkitės:

Irena Jasulaitytė **312-523-6065**	Ritas Pavilionis **708-257-7963**	Vytenis Kirvelaitis **708-301-0072** (po 7 val. vakaro)
Vida Vizgirdaitė **312-927-6455**	Svajonė Kerelytė **708-257-2558**	

Paskambinę, prašome palikti vardą, pavardę, adresą ir savo tel. numerį.
Skambinimus priimsime **ketv., kovo 29 d. ir penktd. kovo 30 d.**
Prašome visus Chicagos lietuvius suprasti šios akcijos svarbą ir siųsti telegramas į Washingtoną!

Jaunimo Sąjunga, Chicagos skyrius

BRONIUI GALINIUI ATMINTI

Šių metų pradžioje, sausio 13 dieną, Bostonas neteko brangaus bendruomenės veikėjo dipl. inž. Broniaus Galinio. Staiga mirė savo namuose, Norwell, Mass. Per 40 metų pažinome jį, kaip lietuvių draugijų pareigūną, rūpestingą vyrą ir šeimos tėvą, vaišingą šeimininką. Inž. Galinio pagrindinis dėmesys buvo skirtas Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai: vietinio skyriaus valdyboje, visos ALIAS centro valdybos pirmininkas 1954–1956 m. Iki mirties jis buvo tos centro valdybos specialus narys sąjungos registracijai ir atskaitomybei su Massachusetts valdžia. Pagelbėjo advokatas Jonas Grigalius. Irena ir Bronius Galiniai su dukrelėmis Jūra ir Giedre atvyko iš Vokietijos 1949 m. gegužės 31 d. ir laikinai gyveno Cambridge prie Bostono. Čia jis suorganizavo šeštadieninę lietuvių mokyklą, kurios tėvų komiteto pirmininku B. Galinis išbuvo ketverius metus. Vienu ar kitu metu jis darbavosi ALT, Balfo, karių veteranų Ramovės ir Vilniaus krašto lietuvių Bostono skyriuose, pirmininko ar kitose pareigose.

Kaip ir kitiems tos kartos inžinieriams iš Lietuvos, B. Galiniui buvo nelengva įsidirbti savo profesijoje dėl anglų kalbos, skirtingų technikos ir darbo standartų. Išbandęs kelias inžinerijos konsultantų firmas Bostone ir vieną Pittsburge, jis liko dirbti žinomoje Stone & Webster bendrovėje inžinierium projektuotoju nuo 1964 metų. Jo specialybė buvo elektros jėgainių gelžbetonio ir plieno konstrukcijos. Be kitų projektų, B. Galinio talento įdėta į Niagaros, Salem, Duquesne jėgainių projektavimą. Jau nuo 1952 m. jis buvo registruotas profesinis inžinierius Massachusetts. 1966 m. išklausė priešatominės inžinerijos kursą Worcester Politechnikos institute ir gavo JAV Gynybos departamento slėptuvių analisto registraciją. Priklausė ir American Concrete institutui. Šalia tarnybinių įsipareigojimų inž. Galinis atliko keletą profesinių darbų privačiai. Vienas svarbesnių buvo 150 sklypų išplanavimas Cape Code, John's Pond Estate plote, kur dabar pastatyta daug namų, taip pat lietuvių ir latvių. Bronius Galinis turėjo ir Land Surveyor registraciją.

Žvilgsnis į Broniaus Galinio jaunystę parodys, kokiose aplinkybėse jis subrendo profesiniam ir visuomeniniam darbui. Gimęs Vilniuje 1911 m. balandžio 12 d., 1915-1921 m. gyveno su tėvais Rusijoje. Tėvas Ignas Galinis, kilęs iš Kaišiadorių valsčiaus, dirbęs Vilniuje,

A.a. inž. Bronius Galinis.

mirė Smolenske. Jis buvo „Rūtos" draugijos veikėjas ir rėmė lietuvių spaudą. 1927 m. Bronius baigė progimnaziją Kaišiadoryse ir 1932 m. Aukštesniąją Technikos mokyklą Kaune, tad buvo ir mano tėvo Leonido Gimbuto studentas. Dirbdamas pragyvenimui ir studijuodamas Vytauto D. universitete, B. Galinis 1936 m. baigė Lietuvos Karo mokyklos aspirantūrą j. leitenanto laipsniu, buvo atsargos karininkas. VDU Statybos fakulteto diplomą apgynė 1943.II.16. Jo tema buvo „Geležinkelio tunelis po Žaliakalniu Kaune". Nuo 1927 metų Šaulių sąjungos narys, B. Galinis veikė ir kitose organizacijose. Buvo vienas steigėjų VDU studentų šaulių korporacijos Saja ir pirmasis pirmininkas 1937 metais. Sovietinėje okupacijoje inž. B. Galinis vos išsigelbėjo nuo deportacijos Sibiran. Buvo įrašytas į tremiamųjų sąrašus ir 1941 m. lemtingąją birželio dieną susilaukė enkavedistų, atvykusių į jo namus Aleksoto Linksmadvaryje. Pasisekė išsislapstyti.

Iš profesinio darbo Lietuvoje pažymėtini šie inž. B. Galinio projektai: konkursas Mažeikių rotušei — I premija 1938 m.; Amatų mokyklos statybos priežiūra Kaune 1939–1940 m.; Statybos bendrovės Vilniaus skyriaus direktorius karo metu. Jo žinioje iki 1944 m. vasaros įvykdyta Kailio bendrovės pramoninio pastato statyba ir keli kiti, restauruotos bažnyčios Perlojoje (su lietuviškais tautiniais ženklais) ir Lentvaryje. Nepaisydamas asmeninės rizikos vokiečių okupacijos metais, inž. Galinis rėmė lietuvių rezistenciją, pagelbėjo gete uždarytiems žydams, įmūrijo paminklinę lentą į buv. Lietuvos Valstybės tarybos namus Gedimino gatvėje. Nelengvas buvo pasitraukimas iš Lietuvos. Užsibuvę Žemaitijoje, kur yra Irenos Trumpytės-Galinienės tėviškė, turėjo keliauti išilgai Kuršių Neringos. Pakeliui Nidoje gimė dukrelė Jūra.

Pokario Vokietijoje Galiniai gyveno Augsburge, Bavarijoje netoli Muencheno. Čia B. Galinis suorganizavo lietuvius inžinierius ir architektus į draugiją, pravedė du architektūrinius konkursus, suredagavo „Inžinieriaus kelio" žurnalo numerį. Ir anksčiau Lietuvoje jis bendradarbiavo „Trimite", „Studentų dienose",o Augsburge „Žiburių" savaitraštyje. Amerikoje inž. Galinis daug rašė „Technikos žodžio" žurnalui. Pažymėtinas jo autobiografinis straipsnis „Vilniaus getas", išspausdintas „Technikos žodžio" 1981 m. nr. 3. Broniaus Galinio biografija randama „Lietuvių enciklopedijoje" ir „Encyclopedia Lituanica". Galinių vaikaičiai Andrius Mikonis ir Nemūra Penčyla, jauni studentai, kalba lietuviškai ir, tikėkimės, pasidarbuos Lietuvos naudai. Paskutnis inž. B. Galinio spausdintas straipsnis yra nekrologas artimam bičiuliui architektui Jurgiui Okuniui atminti („Darbininkas", 1989 m. vasarą). Bronius Galinis yra buvęs Lietuvių Fondo įgaliotinis Bostone. Jo laidotuvių metu suaukotas atmintinis įnašas viršija 2000 dolerių. Ilgai atsiminsim velionį kaip itin sąžiningą, pareigingą, draugišką asmenybę.

Jurgis Gimbutas

LIETUVIAI FLORIDOJE

Juno Beach, FL

LABAI GRAŽUS ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS

Š.m. kovo 4 d., sekmadienį, Lietuvos Vyčių 153 kuopos valdyba surengė labai gražų Lietuvos Vyčių ir Lietuvos Globėjo Šv. Kazimiero minėjimą. Minėjmas buvo pradėtas iškilmingom pamaldom St. Paul of the Cross bažnyčioj, — nes koplyčioje būtų netilpę: Lietuvos Vyčiai suvažiavo iš viso rytinio Floridos pakraščio. Vėliavas ir Šv. Kazimiero paveikslą į bažnyčią atnešė Jonas Tamošauskas, Juozas Balčiūnas ir jo sūnus Jonas. Procesijos metu visi giedojo Pulkim ant kelių ir Ausk Marijai giesmės giją. Lotyniškai ši giesmė vadinasi Omnis Die. Sakoma, kad Šv. Kazimieras ją labai mėgo ir kad prašęs ją įdėti į jo karstą.

Kuopos dvasios vadas kun. Vytautas Pikturna atnašavo šv. Mišias ir pasakė gražų pamokslą apie Šv. Kazimiero gyvenimą. Mišių skaitymus atliko Loreta Stukienė ir Jonas Tamošauskas. Mišiom patarnavo Gitas Jameikis. „Dainos" choras labai gražiai giedojo muz. Liudo Stuko parašytas Šv. Judo Mišias — Viešpatie, pasigailėk, Šventas ir Dievo Avinėli. Solistė Ona Blandytė-Jameikienė labai gražiai, ypač jausmingai pagiedojo Sveika Marija ir Tėve mūsų — muz. L. Stuko.

Chorui ir solistei akompanavo muz. komp. Liudas Stukas. Pamaldos buvo užbaigtos visiems giedant Marija, Marija ir Lietuva brangi.

Po pamaldų Rudney's Cafe salėje įvyko bendri pietūs. Kuopos pirm. Konstancija Scheibelhut pasveikino ir visiems nuoširdžiai padėkojo už gausų atsilankymą net iš tolimo Floridos rytinio pakraščio. Kuopos dvasios vadas kun. Vytautas Pikturna sukalbėjo maldą, palaimindamas vaišių stalus. LB apylinkės pirm. Algis Augūnas pasveikino Lietuvos Vyčius ir padėkojo už surengtą gražų šv. Kazimiro minėjimą.

Sol. Ona Blandytė-Jameikienė labai gražiai, maloniai padainavo Šventas Kazimierai — muz. L. Stuko, žodžiai kun. St. Ylos. Vienam darže — muz. J. Tallat-Kelpšos, bisui — Na, tai kas — muz. K. Kavecko. Akompanavo muz. komp. Liūdas Stukas. Abu buvo apdovanoti gėlėmis.

Kuopos pirm. Scheibelhut pristatė paskaitininkę Loretą Kaselytę-Stukienę, Lietuvos Vyčių garbės narę, pareikšdama, kad pradžioje kalbės angliškai, vėliau lietuviškai.

Prelegentė Stukienė savo ir Lietuvos Vyčių centro valdybos vardu pasveikino 153-čią kuopą, pareikšdama, kad ši kuopa yra įsteigta tik prieš vienerius metus, kad ji apima visą rytinį Floridos pakraštį. Kuopos valdybai nėra lengva veikti, kada jos nariai yra išsiblaškę. Nuoširdžiai dėkojo valdybai, kad juos visus surado ir sukvietė į šią šv. Kazimiero šventę. Ji pareiškė, kad sąmoningam žmogui neužtenka vien tik būti geru Amerikos piliečiu — jis privalo sužinoti savo kilmės šaknis iš kur jis yra atėjęs į šį pasaulį. Sužinojęs lietuvišką kilmę, jis ir turi jungtis su lietuviais. O ta jungtis ir esanti Lietuvos Vyčiai, kurių tikslas yra darbuotis Dievo garbei ir Lietuvos gerovei. Lietuvai esant Sovietų okupuotai, Lietuvos Vyčiai visą laiką per 50 metų veikė, kad ji vėl būtų laisva. Pradžioje išeivija blogai mokėjo anglų kalbą, tai kam tik reikėjo anglų kalba parašyti skelbimą, rezoliuciją — vis būdavo kviečiami vyčiai, ir jie niekad neatsisakydavo Lietuvos gelbėjimo darbuose. Dabar Lietuva jau baigia atgauti laisvę. Bet ir atgavus laisvę, esant taip okupanto išnaudotai, apiplėštai, kada krautuvės tuščios — visi turim suteikti pagalbą. O kaip tą pagalbą suteikti, Lietuvos Vyčių centro valdyba yra išsiuntus visom kuopom instrukcijas. Toliau prelegentė kalbėjo lietuviškai. Nuoširdžiai visiems padėkojo už atsilankymą į šią gražią šv. Kazimiero šventę. Šv. Kazimieras yra Lietuvos Vyčių ir Lietuvos globėjas. Jo globa Lietuvos istorijoje yra minima stebuklu, kada Lietuvos kariuomenė sumušė daug didesnę Rusijos kariuomenę. Ji mananti, kad Lietuva taikingu būdu be kraujo praliejimo baigia atgauti laisvę ir nepriklausomybę — ne be šv. Kazimiero globos. Ta globa galinti testis tik per mūsų visų nuolatines maldas į šv. Kazimierą.

Paskaita buvo išklausyta su dideliu dėmesiu ir susilaukė gausių plojimų.

Dail. Ringailė Zotovienė buvo išstačius 20 savo kūrybos paveikslų parodai. Ją pristatė Liūdas Stukas. Vieną iš tų paveikslų ji padovanojo traukimams. Ir Aldona Biliūnienė padovanojo traukimams vieną savo kūrybos jūros kriauklių paveikslą. Traukimus pravedė Florencija Noris ir Liūdas Stukas.

Esam dėkingi Lietuvos Vyčių kuopos valdybai už surengtą tokį gražų šv. Kazimiero minėjimą.

P. Mikšys

Šv. Kazimiero minėjime Juno Beach, Fla. Iš kairės: vyčių kuopos pirm. K. Scheibenhut, sol. O. Jameikienė, paskaitininkė L. Stukienė ir muz. L. Stukas.
Nuotr. **Sauliaus Jameikio**

Mylimai Mamytei,

A.†A.
ONAI BURNEIKIENEI

iškeliavus Amžinybėn, guodžiame ir reiškiame giliausią užuojautą dukrai ZITAI, sūnui ROMUI ir jų šeimoms.

Aleksandra Gylienė
Birutė ir Paulius Gyliai
Alisa ir Vytas Lapatinskai
Dalia Lapatinskaitė-Hagan
Antanas ir Aldona Minelgai
Vidmantas ir Nijolė Raišiai
Zita Zvirždienė

Seattle ir Olympia, Washington

A.†A.
ANTANUI MAŽEIKAI

mirus, giliai užjaučiame jo brolius VYTAUTĄ ir PRANĄ ir jų šeimas.

Alina ir Vandelinas Domanskiai su šeima

A.†A.
ONAI NAVASAITIENEI

mirus, sūnui KAZIUI, jo šeimai ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Stefanija Baltūsienė
Tadas ir Genė Baužai

A.†A.
ANTANUI ŽEMAIČIUI

Kanadoje mirus, jo broliui JUOZUI ŽEMAIČIUI, mūsų klubo valdybos nariui, ir jo šeimai reiškiame giliausią užuojautą.

Cicero Lietuvių medžiotojų ir meškeriotojų klubas

Mielai Motinai

A.†A.
ONAI BURNEIKIENEI

mirus, jos dukteriai, buvusiai ilgametei „Grandies" šokėjai. ZITAI PETKIENEI ir jos šeimos nariams reiškiame gilią užuojautą

Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis"

GAIDAS–DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — (1-312) 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — (708) 652-1003
Sally **Donald M., Jr.**

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

APLINK MUS

x Kongr. Richard Durbin pereitą sekmadienį lankėsi Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos posėdyje Marquette Parke, Cicero Lietuvių Bendruomenės apylinkės susirinkime, visur pasakydamas kalbas ir papasakodamas savo įspūdžius iš kelionės į Lietuvą. Jis taip pat yra vienas iš paruoštos rezoliucijos Atstovų rūmam, kad Lietuvos nepriklausomybės atnaujinimas būtų valstybės pripažintas.

x Švento Vardo vyrų draugijos Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šį sekmadienį, balandžio 1 d., per 8 valandos šv. Mišias bus bendra Komunija. Susirinkimas ir pamaldos bus **ne balandžio 8 d.**, kaip buvo skelbta anksčiau.

x Sol. Sofija Jonaitytė, sol. Algirdas Janutas ir pianistas Povilas Stravinskas vakar iš Clevelando atvyko į Chicagą ir apsistojo pas pažįstamus ar gimines. Jie sekmadienį, balandžio 1 d., „Draugo" rengiamam koncerte atliks meninę programą Marijos aukšt. mokyklos salėje 3 val.p.p.

x Chicagos Lietuvių Tautodailės instituto archyviniai rinkiniai bus eksponuojami Lietuvių Dailės muziejuje. Visuomenė kviečiama dalyvauti muziejaus atidaryme gegužės 5 d., šeštadienį, 6:30 val. vak. Lietuvių centre Lemonte.

x Pranutės Ivanauskienės, įvairių lietuviškų draugijų ir vienuolijų rėmėjos, 88 metų sukaktyje, susirinko kovo 9 d. vaikai, anūkai, proanūkai ir kiti svečiai ją pasveikinti. Ji dėkoja Dievui sulaukusi gražaus amžiaus ir svečiams už gausias dovanas.

x R. Požerskio fotografijų knygos „Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages" sutiktuvės bus penktadienio vakaronėje, balandžio 6 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Apie atlaidus kalbės rašytojas Česlovas Grincevičius, o meninėje dalyje savo sukurtus filmus rodys Arvydas Reneckis. Vakaronę rengia Budrio vardo Lietuvių Foto archyvas.

x DRAUGO koncertas įvyks š.m. balandžio 1 d. 3 v. p.p., sekmadienį, Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Programą atliks okupuotos Lietuvos solistai: Sofija Jonaitytė, Algirdas Januta ir pianistas Povilas Stravinskas. Bilietus į koncertą galima įsigyti **Gifts International Vaznelių parduotuvėje, 2501 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 471-1424.**

(sk)

x TRANSPAK siunčia **KOMPIUTERIUS, VIDEO,** stereo, faksus, siuvimo, mezgimo mašinas **VAISTUS,** dėvėtus rūbus, **MAISTĄ,** kargo, pervedame **PINIGUS. Romas Pukštys, Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Lietuva Parcel Service praneša: gavome leidimą ir siunčiame naudotus rūbus, švarius ir gerame stovyje, muito nėra. Maisto siuntiniams — muito nėra. Siuntiniai, kuriems muita apmokate, siunčiami ankstesne tvarka, susitarus dėl laiko. Darbo val.: 11 v.r.–5 v.p.p., šeštd. tik susitarus, sekmad. — uždaryta. Kreiptis: **J. Juodvalkienė, 4108 S. Archer Ave., Chicago, IL 60632, tel.:** 312-254-2817.

(sk)

x Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas prof. dr. Vytautas Bieliauskas ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo komiteto valdybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis šaukia Šiaurės Amerikos lietuviškų veiksnių posėdį — pasitarimą. Posėdis įvyks ateinantį šeštadienį, kovo 31 d., Washingtone. Jame dalyvaus po tris narius iš šių veiksnių valdybų: PLB, VLIKo, JAV LB, Kanados LB ir ALTos. Yra numatoma, kad posėdyje taip pat dalyvaus ir Lietuvos atstovas Washingtone Stasys Lozoraitis.

x Sol. Sofija Jonaitytė po labai pasisekusių koncertų Los Angeles ir Clevelande šį sekmadienį, balandžio 1 d., 3 val. koncertuos „Draugo" rengiamam koncerte Marijos aukšt. mokyklos salėje Marquette Parke. Bilietus galima įsigyti Vaznelių parduotuvėje, bus ir prie įėjimo. Kaip kritikai sako, tai nepaprasto balso solistė, kuri savo dainavimu sužavi visus.

x Nuo ateinančio sekmadienio, balandžio 1 d., turi būti pasuktas laikrodis vieną valandą pirmyn. Pagal naują laiką bus pamaldos bažnyčiose, prekybos įstaigose ir eismas. Geriausiai laikrodį pasukti prieš einant gulti šeštadienio vakare.

x Senatorė Judy Baar Topinka, Illinois senato narė, **prisideda prie tų, kurie nori atnaujinti religinius pastatus,** reikšmingus savo senatve ir istorine praeitimi. Tai liečia daugiausiai Chicagą.

x Anelė ir Vladas Saulevičiai iš Vilniaus lankosi Amerikoje. Lydimi giminaičių **Bronės ir** Vytauto Rusteikių **buvo sustoję „Drauge"** ir pasidalino įvairiais **įspūdžiais** iš kelionės. **Anelė Saulevičienė**-Volertaitė yra mokytoja, **rašyt.** ir visuomenininko Vyt. Volerto, gyv. Amerikoje, sesutė. Jos vyras **Vladas** yra „Statybos ir architektūros" žurnalo redakcijos atsakingas sekretorius.

x Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos susirinkimas — pietūs **bus** šį sekmadienį, balandžio 1 d., 12 val. „Dainos" restorano mažojoje salėje. Įėjimas iš Washtenaw gatvės. Bus svarstomi įvairūs draugijos einamieji reikalai ir pranešimas apie vėliausius įvykius Lietuvoje. Visi draugijos nariai kviečiami. Apie dalyvavimą iš anksto pranešama valdybos pirm. R. Buntinui arba vicepirm. V. Žiobriui.

x Lietuvos keliauninkų dėmesiui. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, įskaitant bilietus į kitus miestus — lėktuvais, traukiniais ar autobusais — skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą **„VYTIS" 718-769-3300.**

(sk)

x ŽAIBAS praneša: maisto produktai ir vaistai jau Vilniaus sandėlyje! Per 10 darbo dienų jūsų nurodymu bus pristatya. **Nr. 6 maistas:** 5 sv. kumpis, 1 sv. riešutų sviesto, 5 sv. ryžių, 1 sv. slyvų, 1 sv. razinų, ½ gal. aliejaus, įvairių pusrytinių kruopų (cereal), 2 dėž. įvairių arbatų, 2 sv. kavos — 100 dol. **Nr. 7 vaistai ir vitaminai** — $115 dol. **ŽAIBAS, 9525 S. 79 Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708-430-8090.**

(sk)

x SKILANDIS, SPRANDINĖ (palendvica), rūkytos dešros pasieks jūsų gimines **VELYKOMS,** užsakant dabar. $84.00. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Prancūzija pirmoji žada pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Reikia rašyti Mr. Eric Falt, Press Attache; Consulate of Franc, 737 N. Michigan Ave., Chicago, Ill. 60611.

x JAV LJS Chicagos skyrius nuoširdžiai dėkoja už aukas padengti išlaidas, ruošiant Vasario 16-tosios demonstracijas Chicagos miesto centre: LB Brighton Parko apylinkei ir Onai bei Jonui Gradinskams už 50 dol. ir Juozui Mikuliui bei Kazimierai Škėrienei už 25 dol. auką.

x „Lituanicos" skautų tunto sueiga šį sekmadienį, balandžio 1 d., vyks Lietuvių centre Lemonte. Visi dalyvauja 9:30 val. r. šv. Mišiose Lietuvių Misijoje. Po Mišių sueiga centro sporto salėje. Tėvai ir visi buvę tunto nariai kviečiami šioje sueigoje dalyvauti.

x Audrius Tomonis dirba Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus bibliotekoje, atskirdamas duplikatus, kuriuos pakuoja ir siunčia Lietuvon. Audriaus tėvas Mindaugas, inž. chemikas ir poetas, atsisakęs 1975 m. restauruoti Raudonosios armijos paminklą, prievarta buvo nusiųstas psichiatrinėn ligoninėn, prieš jo valią „gydomas" stipriais vaistais, kol, būdamas 35 m. amžiaus, žuvo ar buvo nužudytas po traukiniu.

x Real Estate Century 21 prašo pranešti, kad jų dabartinis telefonas yra 708-296-0410.

x Kun. A. Žvinklys, Hillsboro, Wisc., „Draugo" apsigynimui nuo kenkėjų atsiuntė 100 dol. auką. Po 50 dol. atsiuntė dr. Lilija Ignatonis, Dalia Strasius, V. Banevičius, V. Samaska, Lietuvos Prekybos rūmai, Matt Vilutis, J. Rugelis, Vladas Žemaitis. Labai dėkojame už aukas.

x Dr. Vinco Kudirkos Šaulių kuopa per kasininką Frances A. Spirauską, Auburn, Mass., atsiuntė „Draugo" paramai 50 dol. auką už gerą informaciją jų veiklos garsinimą „Drauge". Labai dėkojame.

x Andriaus Vaitkaus paminklo šventinimas įvyks š.m. kovo 31 d., šeštadienį, 11 val. Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Velionio žmona Marija Vaitkienė nuolankiai prašo prietelius atsilankyti į šias apeigas. Susitiksime prie kapinių koplyčios.

(sk)

x Moteris turinti daug patyrimo medicinoje ieško darbo prižiūrėti ligonius. Kalba lietuviškai ir lenkiškai. **Skambinti: (312) 925-0678 arba (312) 436-4052.**

(sk)

x Romas Pukštys, Transpak firmos savininkas, praneša, kad balandžio mėn. važiuoja į Lietuvą. Mielai vėl tarpininkaus įvairiais reikalais: pinigai, palikimai. **Transpak, 2638 W. 69 St., tel. 312-436-7772.**

(sk)

x KASOS, liet. federalines kredito unijos Chicagos skyriai **neveiks šeštadienį, kovo 31 d.** Bus apskaičiuojami ketvirčio procentai.

(sk)

x LIETUVA – VOKIETIJA. Jums pageidaujant, pridėjome papildomą kelionę į Lietuvą, **rugpjūčio 11 iki rugpjūčio 22 d.:** 10 naktų Lietuvoje, 3 naktys Vokietijoje. **Pilna kaina $2,345.00. G.T. INTERNATIONAL, INC. (708) 430-7272.**

(sk)

x Garantuotas receptinių ir nereceptinių vaistų persiuntimas į Lietuvą. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, **tel. 312-436-7772.**

(sk)

Kongresmanas Richard Durbin Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos posėdyje. Iš kairės: sekretorius Pranas Joga, Kultūros tarybos pirm. Dalia Kučėnienė, krašto valdybos pirm. dr. Antanas Razma, kongresmanas Richard Durbin ir Lietuvos gen. konsulas Vaclovas Kleiza.

Nuotr. **Jono Kuprio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SPAUDOS KONFERENCIJA SU KONGRESMENU DURBIN

JAV LB krašto valdyba, posėdžiavusi Chicagoje kovo mėn. 24–25 dienomis, sušaukė amerikiečių TV, radijo ir spaudos konferenciją kovo 25 d. Intercontinental Hotel, Chicagos miesto centre, į ją pakviesdama kongresmaną Richard J. Durbin. Į spaudos konferenciją atvyko keturios pagrindinės televizijos stotys, kurios sekmadienio vakarinėse žiniose transliavo plačiai apie kongr. Durbin pareiškimus, kurių svarbiausi buvo, kad JAV prezidentas George Bush pripažintų paskelbtą Lietuvos nepriklausomybės atstatymą su teisėta aukščiausia taryba ir jos prezidentu **Vytautu Landsbergiu. Kongresmanas Durbin pabrėžė,** kad moraliniai ir demokratiniai principai neleidžia JAV vadovybei ignoruoti ar atsitraukti nuo per 50 metų skelbto Lietuvos okupacijos nepripažinimo ir kad dabartinis diplomatinių santykių atstatymas su Lietuvos respublika būtų teisėtas ir lietuvių tautai nepaprastos reikšmės žingsnis.

Kongresmanas Richard J. Durbin yra vienas iš JAV keturių kongresmanų, kurie įvyko į Lietuvą stebėti Lietuvos Aukščiausios Tarybos narių rinkimų, bet Sovietų Sąjunga jiems nedavė vizų. Po penkių dienų laukimo Berlyne ir po JAV valstybės departamento griežtos intervencijos, vizos buvo gautos ir jie į Lietuvą buvo nuvykę. Per trumpą laiką jie spėjo susipažinti su buvusia legalia rinkimų eiga, su išrinktais Aukščiausios Tarybos deputatais, su prezidentu prof. V. Landsbergiu ir jo pavaduotojais, ir su formuojamu kabinetu. Jie spėjo pamatyti žmonių nuotaikas, krašto ekonominį nuosmūkį, okupacijos tautai uždėtą sunkią moralinę ir materialinę naštą ir bendrą tautos skurdą.

Kongresmanas Richard J. Durbin pasisakė už pilną Lietuvos Respublikos nepriklausomybę ir jai reikalingą vakarų ekonominę paramą.

Be kongresmano Richard J. Durbin, kurio mama yra lietuvė, konferencijos prezidiumą sudarė JAV LB krašto valdybos pirm. dr. Antanas Razma, vykdomasis vicepirm. Linas Norušis, kuris perskaitė JAV LB krašto valdybos paruoštą rezoliuciją JAV prezidentui ir senatui, ir šios konferencijos organizatorė krašto valdybos vicepirmininkė informacijai Ramunė Kubiliūtė, kuri ir pravedė konferenciją.

Konferencijoje dalyvavo visa JAV LB krašto valdyba, svečiai: Lietuvių fondo vadovai Stasys Baras ir M. Remienė, Vliko vicep. P. Narutis, Altos atstovė Daiva Meilienė ir eilė kitų kviestų svečių.

Ši JAV LB krašto valdybos rengta spaudos konferencija praėjo su nepaprastu pasisekimu. Šiuo metu Lietuvai ir jos narsiems vadams išgyvenant sunkų ir labai svarbų laikotarpį, panašios spaudos konferencijos yra labai reikalingos kiekvienoje JAV LB apylinkėje, apygardoje, įtaigojant JAV valdžios asmenis.

Po spaudos konferencijos kongresmanas Richard J. Durbin ir visi dalyviai nuvyko į LB Cicero apylinkės metinį susirinkimą, kuris buvo labai gausus nariais ir svečiais, kur kongresmano kalbai buvo sukeltos didžiausios ovacijos. Čia atsilankė ir dvi televizijos stotys, kurios vakare transliavo susirinkimą, kongresmano kalbą ir pasikalbėjimus su kun. dr. Šarausku ir dr. Petru, Vyteniu Kisielium.

Prie šio svarbaus įvykio prisidėjo Asta Banionytė, JAV LB Washingtono įstaigos direktorė ir Arvydas Barzdukas, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas. Jiems tenka palinkėti dar platesnės veiklos šiuo Lietuvai nepaprastu laikotarpiu, JAV valdžios institucijose, ko nekantriai laukia už nepriklausomkybę kovojanti lietuvių tauta.

Br. Juodelis

DAINAVOS PAPARČIO ŽYDĖJIMAS

Dainavos ansamblis kovo 25 d. Morton aukšt. mokyklos auditorijoje pastatė muzikinį vaidinimą „Kai papartis žydi", kurį sukūrė rašytoja D. Bindokienė, atremdama į liaudies tradicijas ir įjungdama liaudies dainas bei šokius, sudarydama vaidinimą. Jį pastatant daug ir uoliai pasidarbavo Dainavos pirm. Mėta Gabalienė, vicepirm. Danguolė Ilginytė, sekr. Kazys Jankauskas, ižd. Juozas Vieraitis, renginių vadovės Nijolė Rūbienė, Aldona Jankauskienė, korespondentė Rita Likanderytė.

Žiūrovų į salę prisirinko gana daug ir pralenkė daugelio spėjimus ir viltis. Pastatymui „Kai papartis žydi" Dainava ruošėsi apie metus laiko ir viskas praėjo taip sklandžiai, kad tai buvo vienas geriausių „Dainavos" pasirodymų.

Jau įėjus į salę krito į akis patrauklus scenovaizdis, sukurtas dail. Sigito Ramono. Erdvus Lietuvos laukų vaizdas su berželiais scenoje. Jau pačioje pradžioje prieš pirmą ir antrą veiksmą maloniai skambėjo uvertiūros lietuviškais motyvais, sukurtos dirigento muz. Dariaus Polikaičio. Liaudies melodijas harmonizavęs, orkestrui aranžavęs taip pat muz. D. Polikaitis. Buvo taip pat J. Karoso, J. Švedo, J. Gaubo, K. Banaičio, F. Strolios, J. Gaidelio, B. Jonušo, J. Stankūno, J. Juozapaičio ir jo paties D. Polikaičio kompozicijos. Orkestras, susidedąs iš 19 muzikų, skambiai savo uždavinį atliko.

D. Bindokienės muzikinis vaidinimas — spalvingas, paremtas mūsų tautosaka, su liaudies šokiais, su 12 dainų, kurios buvo įdomios naujumu, nenudėvėtos. Pats ansamblis dabar atjaunėjęs, įtraukta jaunų jėgų ir jame dabar yra 54 choristai. Tai nemažas nuopelnas jauno dirigento D. Polikaičio ir pačios valdybos.

Ansamblio nariai buvo pasipuošę tautiniais drabužiais, su ryškiu kaimiečių atspalviu. Visi gerai susidainavę. Rūbų škicus, plakatus, programos viršelį sukūrusi dail. Ada Sutkuvienė.

Iš Lemonto apylinkių atvykę tautinių šokių 16 šokėjų, vadovaujamų Rasos Šoliūnaitės-Poskočimienės, tikrai įgudę, su gausiomis figūromis atliko šokius ir komiškus momentus. Tai buvo darnus ansamblio ir šokėjų grupės Spindulio bendradarbiavimas, vienas kitą papildant.

D. Bindokienei pavyko sukurti gyvą, spalvingą vaidinimo tekstą, su dialogais, su humoru, su turtingu folkloro įnašu, su romantika, lengvu flirtu, su iš miesto atvykusio studento ir kaimo jaunikaičių varžybomis dėl simpatijų.

Savo vaidmenis gerai atliko St. Bernatavičius (ūkininkas), O. Naureckienė (jo žmona), R. Polikaitytė (jų dukra), E. Šneiderienė (siuvėja), R. Kemežaitė (siuvėjos motina), J. Jankauskaitė (Magdutė), St. Puodžiūnas (Vilniaus studentas), D. Ilginytė (dėdienė), M. Polikaitis (samdinys), A. Plienas (ūkininkas), R. Likanderytė (kaimietė), Sv. Kerelytė (studento sužadėtinė). Matėsi visų įdėtas darbas, įsijautimas į savo vaidmenį, ne visų vienodas, bet visų pakankamai sėkmingas.

Žiūrovų dėmesį atkreipė ir režisierės Liucijos Buivydaitės-Ambrosini išradingas darbas. Ji stengėsi įvesti veiksmo, kad nebūtų sustingusių statistų, mokėjo apvaldyti rimtas ir komiškas scenas su masine aktorių-dainininkų gausa. Jei daugelis lietuvių baiminosi, kad po atvykstančių iš Lietuvos scenos menininkų gastrolių sunku bus vietinėms jėgoms sudominti Chicagos lietuvius, tai apsiriko. Žiūrovai skirstėsi su pilnomis lietuviškos šilimos širdimis, girdami Dainavą.

Pabaigoje D. Polikaitis paskelbė apie padėtį Lietuvoje ir visa publika kartu su aktoriais susiėmę rankomis sugiedojo „Lietuva brangi". Puiku, kad Dainava susilaukė mecenatų Irenos ir dr. L. Kriaučeliūnų ir Z. ir G. Mickevičių, Lietuvių fondo ir eilės kitų.

Po vaidinimo Jaunimo centro kavinėje vyko ansamblio nariams, mecenatams ir spaudos atstovams vakarienė. Jos metu pirm. M. Gabalienė padėkojo visiems prie pastatymo prisidėjusiems. Dainavos globėjas dr. L. Kriaučeliūnas sveikino ansamblį su 45 m. sukaktimi, su puikiu pastatymu, iškeldamas ansamblio narių pasišventimą. Didžiuojamės naujuoju ansamblio meno vadovu D. Polikaičiu.

Dainava gyvena pagal savo šūkį: Su daina į laisvę.

Juoz. Pr.

Po „Draugo" koncerto, ruošto Los Angeles LB apylinkės. Iš kairės: sol. A. Janutas, sol. S. Jonaitytė, V. Skirius, W. Antanaitis ir pianistas P. Stravinskas.

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— Aušros Vartų 40 metų įkūrimo ir jos kūrėjo kun. Jono Kubiliaus, SJ, 50 metų kunigystės sukaktys bus minimos Montrealyje birželio 24 d. Šioms sukaktims jau dabar rengiamasi.

— Hamiltono skautų „Širvintos" ir „Nemuno" tunto Kaziuko mugė buvo kovo 25 d. Balandžio 29 d. Šv. Jurgio proga skautai turės iškilmingą sueigą ir 40 metų skautiškos veiklos minėjimą.

— A. a. Zenonas Jakubonis mirė St. Catharines, Ont. Palaidotas vietinėse kapinėse. Nuliūdime liko žmona ir kiti artimieji.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.